

Opiskelijatutkimus 2017

EUROSTUDENT VI –tutkimuksen keskeiset tulokset

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:37

Anna-Kaarina Potila, Johanna Moisio, Outi Ahti-Miettinen,
Marjo Pyy-Martikainen, Vesa Virtanen

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:37

Opiskelijatutkimus 2017

EUROSTUDENT VI –tutkimuksen keskeiset tulokset

Opetus- ja kulttuuriministeriö

ISBN Nid.: 978-952-263-501-3

ISBN PDF: 978-952-263-500-6

7.9.2017 julkaistu päivitetty versio.

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto, Erja Kankala

Kannen kuva: Veikko Kähkönen

Helsinki 2017

Kuvailulehti

Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö		22.8.2017
Tekijät	Anna-Kaarina Potila, Johanna Moisio, Outi Ahti-Miettinen, Marjo Pyy-Martikainen, Vesa Virtanen		
Julkaisun nimi	Opiskelijatutkimus 2017. EUROSTUDENT VI –tutkimuksen keskeiset tulokset		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:37		
Diaarinumero	55/240/2015	Teema	Koulutus
ISBN painettu	978-952-263-501-3	ISSN painettu	1799-0343
ISBN PDF	978-952-263-500-6	ISSN PDF	1799-0351
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-500-6		
Sivumäärä	84	Kieli	suomi
Asiasanat	korkeakoulutus, opiskelijat, ammattikorkeakoulu, yliopisto		
Tiivistelmä <p>EUROSTUDENT VI -tutkimus toteutettiin Suomessa internetkyselynä otokseen valikoituneille 24 000 korkeakouluopiskelijalle keväällä 2016. Tutkimus on osa kansainvälistä EUROSTUDENT-hanketta, jota vetää DZHW - German Centre for Higher Education Research and Science Studies, ja jota rahoittaa Euroopan unioni Erasmus + -ohjelmasta. Tutkimushankkeesta vastasi Suomessa opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto, tiedonkeruusta ja aineistojen käsittelystä Tilastokeskus.</p> <p>Uusimman EUROSTUDENT-tutkimuksen tuloksia on tarkoitus saada aiempaa paremmin kansalliseen käyttöön osana pääministeri Sipilän hallituksen korkeakoulutuksen kehittämisen kärkihanketta ”Nopeammin työelämään”. EUROSTUDENT VI –aineistosta valmistuu tämän raportin lisäksi kahdeksan artikkelia ammattitutkijoiden voimin. Käsillä oleva raportti kokoa keskeisimmät EUROSTUDENT VI –tutkimuksen määrälliset tulokset suomalaisen korkeakoulupolitiikan näkökulmasta.</p>			
Kustantaja	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Painopaikka ja vuosi	Lönnerberg Print & Promo, 2017		
Julkaisun jakaja/ myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet		22.8.2017
Författare	Anna-Kaarina Potila, Johanna Moisio, Outi Ahti-Miettinen, Marjo Pyy-Martikainen, Vesa Virtanen		
Publikationens titel	Studerandeundersökning 2017. Centrala resultat i Eurostudent VI-undersökningen		
Publikationsseriens namn och nummer	Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2017:37		
Diarienummer	55/240/2015	Tema	utbildning
ISBN tryckt	978-952-263-501-3	ISSN tryckt	1799-0343
ISBN PDF	978-952-263-500-6	ISSN PDF	1799-0351
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-500-6		
Sidantal	84	Språk	finska
Nyckelord	högskoleutbildning, studerande, yrkeshögskola, universitet		
Referat <p>Undersökningen EUROSTUDENT VI genomfördes i Finland som en webbenkät för 24 000 utvalda studenter vid högskolor under våren 2016. Undersökningen är en del av det internationella projektet EUROSTUDENT, som leds av DZHW – German Centre for Higher Education Research and Science Studies och finansieras av Europeiska unionens program Erasmus +. I Finland ansvarade undervisnings- och kulturministeriets högskole- och forskningspolitiska avdelning för projektet medan insamlingen och behandlingen av data sköttes av Statistikcentralen.</p> <p>Avsikten är att bättre än tidigare kunna använda resultaten i den nyaste EUROSTUDENT-undersökningen nationellt som en del av regeringen Sipiläs spetsprojekt kring utvecklingen av högskoleutbildningen, ”En snabbare övergång till arbetslivet”. Utifrån EUROSTUDENT VI-materialet sammanställer yrkesforskare utöver denna rapport även åtta artiklar. Föreliggande rapport sammanfattar de viktigaste kvantitativa resultaten i EUROSTUDENT VI-undersökningen ur den finländska högskolepolitikens perspektiv.</p>			
Förläggare	Undervisnings- och kulturministeriet		
Tryckort och år	Lönnberg Print & Promo, 2017		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Education and Culture		22.8.2017
Authors	Anna-Kaarina Potila, Johanna Moisio, Outi Ahti-Miettinen, Marjo Pyy-Martikainen, Vesa Virtanen		
Title of publication	Student survey 2017. Key results of Finnish Eurostudent VI survey		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2017:37		
Register number	55/240/2015	Subject	Education
ISBN (printed)	978-952-263-501-3	ISSN (printed)	1799-0343
ISBN PDF	978-952-263-500-6	ISSN (PDF)	1799-0351
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-500-6		
Pages	84	Language	Finnish
Keywords	higher education, students, university of applied sciences, university		
Abstract The EUROSTUDENT VI survey was conducted in Finland in spring 2016 using an online questionnaire sent to a sample of 24,000 higher education students. The survey is part of the international EUROSTUDENT project led by the DZHW – German Centre for Higher Education Research and Science Studies and funded by the European Union under the Erasmus + programme. In Finland, the research project was coordinated by the Ministry of Education and Culture’s Department for Higher Education and Science Policy, while the collection and processing of data was handled by Statistics Finland. The latest EUROSTUDENT survey results are to be used more efficiently at the national level as part of the key project of Prime Minister Sipilä’s Government on developing higher education, ‘Acceleration of transition to working life’. In addition to this report, eight articles utilising the EUROSTUDENT VI materials, written by professional researchers, will be published. The report at hand presents the key quantitative results of the EUROSTUDENT VI survey from the perspective of Finnish higher education policy.			
Publisher	Ministry of Education and Culture, Finland		
Printed by (place and time)	Lönnerberg Print & Promo, 2017		
Distributed by/ publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Sisältö

Johdanto	9
Tiivistelmä. Eurostudent VI -tutkimuksen keskeiset tulokset	11
Opiskelijoiden taustat	11
Opintojen aloitukseen vaikuttavat tekijät	11
Opintojen eteneminen	12
Opiskelijoiden toimeentulo	13
Opiskelijaliikkuvuus	13
Opiskelijoiden tulevaisuuden odotukset	14
1 Tutkimuksen toteuttaminen ja painotus	15
1.1 Lomakesuunnittelu, verkkolomakkeen testaaminen ja muuttujamäärittelyt	15
1.2 Otoksen muodostaminen oppilaitostilastoa hyödyntäen	16
1.3 Verkkokyselyn toteuttaminen	17
1.4 Saadut vastaukset, vastauskato ja tulosten yleistäminen	18
1.5 Opiskelijatutkimuksen käsitelmääritelmiä	19
2 Tilastollinen painotus	20
2.1 Muut virhelähteet	21
3 Opiskelijoiden taustat	23
3.1 Korkeakouluopiskelijoiden sukupuolijakauma	23
3.2 Korkeakouluopiskelijoiden ikä ja opintojen aloitusikä	24
3.3 Korkeakouluopiskelijoiden vanhempien koulutustausta	25
3.4 Korkeakouluopiskelijoiden asumismuodot	26
3.5 Perheelliset opiskelijat	28
3.6 Opiskelua rajoittavat terveystekijät	28
4 Korkeakoulutuksesta nopeammin työelämään	29
4.1 Valmennuskursseille osallistuminen ennen korkeakouluopintoja	30
4.2 Työkokemus ennen korkeakouluopintoja ja opintojen aikana	32
4.3 Aiemmin tai muualla hankitun osaamisen hyväksilukeminen	32
5 Opiskelu ja opintojen eteneminen	35

5.1	Opiskelun päätoimisuus	35
5.2	Arvio aktiivisesta opiskeluajasta opintojen aloittamisesta valmistumiseen	36
5.4	Opintojen eteneminen opiskelijan omien tavoitteiden mukaisesti	37
5.5	Korkeakouluopintojen jatkaminen nykyisten opintojen jälkeen	38
5.6	Tyytyväisyys opiskeluun	39
5.7	Opiskeluasenteet	40
5.8	Verkko-opinnot	42
6	Opiskelijoiden ajankäyttö	43
6.1	Opiskeluun ja ansiotyöhön käytetty viikkotyöaika	43
6.2	Tyytyväisyys työmäärään	45
6.3	Työssäkäynnin syyt	45
7	Opiskelijoiden toimeentulo ja menot	46
7.1	Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulon lähteet ja tulot	46
7.2	Opintolaina	48
7.3	Korkeakouluopiskelijoiden menot	49
7.4	Korkeakouluopiskelijoiden taloudellinen tilanne	51
8	Opiskelijaliikkuvuus	52
8.1	Kansainvälinen kokemus ja kiinnostus	52
8.2	Ulkomaanjakson rahoittaminen	53
9	Opiskelijoiden odotukset tulevaisuudelta	55
9.1	Opiskelijan arvio palkastaan ensimmäisen työvuoden jälkeen	55
9.2	Suhtautuminen työllistymistä koskeviin väittämiin	55
Lähteet	59
Sammandrag – Centrala resultat i Eurostudent VI-undersökningen	60
Abstract –Key results of Finnish Eurostudent VI survey	64
Liite. EUROSTUDENT VI kyselylomake	68

JOHDANTO

Käsillä oleva EUROSTUDENT VI –tutkimuksen kansallinen raportti kuvaa suomalaisten yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden elämään ja opiskeluun vaikuttavia tekijöitä. Tutkimushanke liittyy noin 30 maan yhteiseurooppalaiseen EUROSTUDENT VI-tutkimukseen, jossa tarkastellaan ja verrataan eri maiden opiskelijoiden olosuhteita. Suomi on osallistunut tähän Euroopan komission Erasmus + -ohjelmasta rahoittamaan tutkimushankkeeseen jo aikaisemmillä kerroilla, ja aiemmat raportit on julkaistu Opiskelijatutkimus-nimillä opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisusarjassa (kts. esim. Potila 2014).

Raportissa esitetyt tulokset perustuvat keväällä 2016 Suomessa toteutettuun verkkokyselytutkimukseen, johon vastasi 7 318 ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen (korkeakoulujen) perustutkinto-opiskelijaa, joka on yli kaksinkertainen vastaajamäärä aiempiin Opiskelijatutkimuksiin verraten. Mukana otoksessa ovat myös ulkomaiset tutkintoa suorittavat korkeakouluopiskelijat. Kysely noudatti EUROSTUDENT-konsortiossa sovittua kysymyslistaa, mutta sisälsi myös muutamia kansallisesti tärkeitä taustoittavia kysymyksiä aiemmin hankitun opintojen tunnustamisesta ja digitaalisista opinnoista.

Raportti antaa kattavan kuvan Suomessa opiskelevista korkeakouluopiskelijoista ja heidän elämäntilanteistaan: opintoihin hakeutumisen poluista, taloudellisesta tilanteesta, opintoihin ja töihin käytetystä ajasta ja tietoa opintojen etenemiseen vaikuttavista tekijöistä. Lisäksi tutkimuksessa on kartoitettu korkeakouluopiskelijoiden asenteita ja ajatuksia kansainvälistä liikkuvuutta ja tulevaisuuden työtä kohtaan.

Tutkimus on tehty Tilastokeskuksessa opetus- ja kulttuuriministeriössä. Tiedonkeruun on toteuttanut ja raportin kirjoittanut pääosin Anna-Kaarina Potila. Marjo Pyy-Martikainen ja Outi Ahti-Miettinen ovat vastanneet otannasta ja painotuksesta. Vesa Virtanen osallistui tiedonkeruun suunnitteluun. Opiskelijatutkimuksen ohjausryhmä on toiminut asiantuntijana tutkimuksen eri vaiheissa. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Johanna Moisio opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja jäsenenä Kaisu-Maria Piironen opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Riitta Rissanen ja Juha Viitasaari Arene ry:stä, Signe Jauhiainen Kelasta, Antti Hallia SAMOKista, Silja Silvasti SYL:stä, sekä Leena Wahlfors ja Marko Niemi Suomen yliopistot Unifi ry:stä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää tutkimukseen vastanneita, Tilastokeskusta, ohjausryhmää ja korkeakouluja arvokkaasta panoksesta tutkimuksen toteuttamisessa. Käsillä on ainutlaatuinen aineisto, joka parantaa entisestään korkeakoulupoliittisen päätöksenteon tietopohjaa.

Johanna Moisio

Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiivistelmä – Eurostudent VI -tutkimuksen keskeiset tulokset

Opiskelijoiden taustat

- Korkeakouluopiskelijoiden vanhempien koulutustaustaa selvitettäessä otettiin huomioon korkeammin koulutetun vanhemman koulutus. Korkeakouluopiskelijoista joka viidennen (20 %) vanhemmista ainakin toisella on ylempi korkeakoulututkinto yliopistosta. Opiskelijoiden vanhemmista 29 prosentilla on enintään ammatillinen tutkinto tai ylioppilastutkinto. Yliopisto-opiskelijoista 38 prosentilla ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 21 prosentilla ainakin toisella vanhemmalla on ylempi korkeakoulututkinto tai lisensiaatin tai tohtorin tutkinto.
- Kaikista opiskelijoista noin joka kuudennella (16 %) on yksi tai useampia lapsia. Kaikista opiskelijoista joka kuudennella (16 %) on yksi tai useampia lapsia. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 21 prosentilla on lapsia ja yliopisto-opiskelijoista 13 prosentilla. Yli 30-vuotiailla opiskelijoilla lapsia on 42 prosentilla. Perheellisistä opiskelijoista 66 prosenttia katsoo olevansa päätoimisia opiskelijoita. Perheellisten opiskelijoiden talouksien kokonaismenot (mediaani) ovat kaksinkertaiset perheettömiin nähden.

Opintojen aloitukseen vaikuttavat tekijät

- Kaksi kolmesta opiskelijasta (67 %) on tehnyt ansiotyötä ennen korkeakouluopintojen aloittamista.
- Opiskelijoista keskimäärin joka viides (20 prosenttia) on osallistunut valmennuskurssille korkeakouluun pyrkiessään.

Opintojen eteneminen

- Korkeakouluopiskelijoista lähes kolmannes (31%) on hakenut aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustamista korkeakoulussa. Hakeneista reilu puolet (57 %) sai hyväksiluettua kaiken tai lähes kaiken hakemastaan ja yhteensä 83 % sai hyväksiluettua vähintään puolet hakemastaan.
- Opiskelijoista 27 prosenttia koki aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustamisen nopeuttaneen opintojaan.
- Opiskelijoista joka viides (22 %) ilmoitti että kyselyajankohtana suoritetuista opinnoista vähintään yli puoleen on sisällynyt verkko-opetusta. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoilla verkko-opetusta oli saatavilla laajemmin kuin yliopisto-opiskelijoilla.
- Korkeakouluopiskelijoista 86 prosenttia mieltää itsensä päätoimisiksi opiskelijoiksi ja 14 prosenttia sivutoimisiksi. Sivutoimisista opiskelijoista valtaosa (83 %) käy ansiotyössä. Päätoimisista opiskelijoista 86 prosenttia käyttää opintoihin aikaa yli 20 tuntia viikossa, sivutoimisista enemmistö (78 %) tekee ansiotyötä yli 20 tuntia viikossa. Työssäkäyvistä opiskelijoista 53 prosenttia ilmoittaa että heidän ansiotyönsä liittyy hyvin tai melko läheisesti koulutusohjelman sisältöön.
- Keskimäärin opiskelijat käyttävät opiskeluun aikaa 33 tuntia viikossa (mediaani). Työssäkäyvät opiskelijat käyttävät opiskeluun 29 tuntia viikossa. Perheelliset opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 30 tuntia viikossa. Perheelliset, työssäkäyvät opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 22 tuntia viikossa. Perheelliset, kokopäiväistä (yli 30 h/vko) ansiotyötä tekevät opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 17 tuntia viikossa.
- Korkeakouluopiskelijoista 63 prosenttia kokee opintojensa edenneen tavoitteidensa mukaisesti. Opiskelijoista 29 prosenttia kokee että opinnot ovat edenneet omia tavoitteita hitaammin. Merkittävimmät syyt hitaaseen etenemiseen olivat toimeentulon järjestäminen, oma asenne opintoja kohtaan tai opintojen vaativuus. Opiskelijat, jotka käyttävät opintoihin aikaa yli 20 tuntia viikossa, pysyvät mielestään hyvin itse asettamissaan opiskelutavoitteissa; 68 prosenttia ilmoittaa tavoitteiden täyttyvän.
- Korkeakouluopiskelijoista 45 prosenttia haluaisi käyttää enemmän aikaa omatoimiseen opiskeluun. Opiskelijoista puolet oli tyytyväisiä opetuksen määrään. Vain harva halusi käyttää opintoihin nykyistä vähemmän aikaa. Erityisesti työssäkäyvät opiskelijat kaipasivat lisää aikaa opiskeluihin ja heistä erityisesti ne jotka tekevät ansiotyötä yli 30 tuntia viikossa.

- Tässä tutkimuksessa opiskelijat arvioivat tyytyväisyyttään opiskeluun liittyviin asioihin. Tyytyväisimpiä opiskelijat olivat opiskeluympäristöön kuten opetustiloihin, rakennuksiin, kirjastoon ja tietokoneisiin, jopa 82 prosenttia opiskelijoista oli näihin tyytyväisiä. Opetuksen laatuun on tyytyväisiä 76 prosenttia opiskelijoista ja opetuksen sisältöön 71 prosenttia. Suurin osa (71 %) korkeakouluopiskelijoista suosittelee nykyistä pääasiallista koulutusohjelmaansa. Opiskelijoista 75 prosenttia kokee että korkeakouluopiskelu sopii heille. Kaksi kolmesta (67 %) on aina tiennyt hakeutuvansa korkeakouluopintoihin.

Opiskelijoiden toimeentulo

- Kaikkien tuloja saaneiden korkeakouluopiskelijoiden kuukausitulo on kyselyn mukaan 1 097 euroa kuukaudessa (mediaani). Tulonsaajissa ovat mukana myös aikuisopiskelijat. Yksin asuvan opiskelijan kuukausitulo on 970 euroa.
- Kaikkien menoja ilmoittaneiden opiskelijoiden keskimääräiset menot ovat 904 euroa kuukaudessa (mediaani). Perheelliset opiskelijat käyttävät keskimäärin 1 640 euroa kuukaudessa (mediaani). Vähiten rahaa kuukaudessa käyttävät ulkomaalaiset opiskelijat, keskimäärin 867 euroa (mediaani). Suurin yksittäinen menoerä on asumiskulut.
- Opiskelijoista 29 prosentilla on jonkin verran vaikeuksia ja 19 prosentilla paljon vaikeuksia saada rahat riittämään.

Opiskelijaliikkuvuus

- Korkeakouluopiskelijoista 13 prosenttia on ollut ulkomaan liikkuvuusjaksolla. Opiskelijoista 23 prosenttia ei ole vielä ollut, mutta on halukas lähtemään opiskelijavaihtoon ulkomaille. Keskimäärin opiskelijavaihdossa vietetään viisi kuukautta (mediaani). Opiskelijavaihtoon lähdetään useimmiten Erasmus -vaihto-ohjelman kautta (54 %).
- Tärkein rahoituksen muoto ulkomailla opiskeleville on opintotuki tai opintolaina. Tämä oli pääasiallinen ulkomaanjakson rahoitusmuoto 48 prosentilla ulkomailla opiskel-leista. Opiskelijoista joka neljäs (24 %) rahoittaa ulkomaanjakson aiemmasta ansiotyöstä kertyneillä tuloilla tai säästöillä.

Opiskelijoiden tulevaisuuden odotukset

- Kolme neljästä (73 %) suomalaisesta korkeakouluopiskelijasta suhtautuu luottavaisesti tulevaisuuteensa. Kaksi kolmesta opiskelijasta (63 %) arvioi, että omalla alalla on tulevaisuudessa hyvä työllisyystilanne. Niiden opiskelijoiden osuus, jotka uskoivat työllistyvänsä jo vuoden sisällä valmistumisesta, oli 71 prosenttia kaikista opiskelijoista.
- Opiskelijat arvioivat bruttopalkkansa olevan vuoden kuluttua valmistumisesta 2 600 euroa kuukaudessa (mediaani). Yliopisto-opiskelijat arvioivat tulevaksi alkupalkakseen 3 000 euroa kuukaudessa (mediaani) ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat 2 500 euroa kuukaudessa. Palkka-arviot vastaavat tyypillisiä aloituspalkkoja alakohtaisine vaihteluineen.

1 Tutkimuksen toteuttaminen ja painotus

Ahti-Miettinen Outi, Potila Anna-Kaarina, Pyy-Martikainen Marjo / Tilastokeskus sekä Moision Johanna / opetus- ja kulttuuriministeriö

EUROSTUDENT VI -tutkimuksen Suomen tiedonkeruu noudatti kansainvälisen EUROSTUDENT VI -konsortion suosituksia. Näiden mukaan edellytettiin todennäköisyyslaskentaan perustuva otos. Kysymysten avulla mahdollistui opiskelijoiden elinolojen vertailu noin 30 maan välillä. Osa kysymyksistä koskee korkeakouluopiskelun erityspiirteitä Suomessa.¹ Kansallinen tiedonkeruu toteutettiin vaiheittain. Ensin kaikki oppilaitokset toimittivat Virta-yhteyshenkilöidensä avustuksella kaikkien 20.9.2015 läsnä olevien opiskelijoiden yhteystiedot Tieteen tietotekniikan keskuksen CSC:n kautta Tilastokeskukseen. Oppilaitostilaston tietoja hyödyntäen poimittiin otos tiedonkeruuta varten. EUROSTUDENT- tiedonkeruu toteutettiin kokonaan sähköisesti. Opiskelijoihin oltiin yhteydessä käyttäen suoraa sähköpostilinkkiä ja kahta sähköpostimuistutusta sekä lähettämällä kaksi tekstiviestimuistutusta vastaamattomille. Tilastokeskuksen tilastoeettinen lautakunta on hyväksynyt tiedonkeruun ja analyysin tietosuojamenettelyt kokouksessaan 16.11.2015. Aineiston rekisteriseloste liitettiin Tilastokeskuksen verkkosivulle.

1.1 Lomakesuunnittelu, verkkolomakkeen testaaminen ja muuttujamäärittelyt

EUROSTUDENT-konsortio laati käsikirjan kansainväliseen vertailuun tarvittavista ydinmuuttujista. Kysymysten suomenkieliset kysymysmuotoilut ovat kansallisen ohjausryhmän (OKM, Kela, SYL, SAMOK ja Tilastokeskus) laatimat. Suomi osallistui lokakuussa 2015 kyselylomakkeen kehittämistyöpajaan Wienissä. Kysymyksiä korvattiin hyödyntämällä muista lähteistä saatavaa tietoa, vastausrasitteen minimoimiseksi. Tammikuussa 2016 EUROSTUDENT järjesti Maltalla seminaarin kyselyn toteuttamiskäytännöistä. Kansainvälisen

¹ Kyselylomake (suomi, ruotsi, englanti) on ladattavissa OKM:n sivulta.

vertailun, kokemusten vaihdon ja testaamisen jälkeen kansallisen verkkokyselyä ja muut-
tujen käsittelyä tarkennettiin. Aineiston muodostamissäännöistä, loogisuustarkistuksista,
taulukoinnista ja indekseistä pidettiin työseminaari Wienissä tammikuussa 2017.

1.2 Otoksen muodostaminen oppilaitostilastoa hyödyntäen

EUROSTUDENT VI -tutkimuksen perusjoukko vastaa aiemman, EUROSTUDENT V -otoksen
määrittelyitä. Aikuisopiskelijat ja ulkomaalaiset korkeakoulututkintoon tähtäävät opiske-
lijat ovat mukana otoksessa. Perusjoukko tutkimuksessa oli lähtökohtaisesti tilasto- ja re-
kisteripohjainen. Tilastokeskus kerää (Tilastolain 280/2004 ja tilastolain muutos 361/2013
mukaisesti) henkilö pohjaiset tiedot muun muassa ammattikorkeakoulututkintoon ja ylem-
pään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista.

Tutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa ammattikorkeakouluissa ja yliopistois-
sa tutkintoa suorittavat opiskelijat. Perusjoukosta rajattiin pois jatkokoulutuksessa olevat
opiskelijat, tutkintoon johtamatonta koulutusta tai ammattikorkeakoulujen erikoistumis-
opintoja suorittavat opiskelijat sekä syksyllä 2015 poissaoleviksi ilmoittautuneet opiskelijat.

Kehikkoperusjoukko muodostettiin koulutustilastojen Yliopisto- ja Ammattikorkeakouluai-
neistojen pohjalta. Niiden opiskelijoiden osalta, joilla oli useampia opinto-oikeuksia, valit-
tiin se opintoala, johon opiskelija oli tullut viimeisimmäksi kirjoille.

Kehikkoperusjoukkoon yhdistettiin Tieteen tietotekniikan keskuksen oppilaitoksilta kerää-
mät yhteystiedot. Opiskelijat, joille ei löytynyt sähköpostiosoitetta, rajattiin kehi-
kosta pois ennen otospoimintaa.

Otanta-asetelmana oli ositettu systemaattinen satunnaisotanta. Otos poimittiin 4 osit-
teesta: suomalaiset yliopisto-opiskelijat; ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat; suomalaiset
ammattikorkeakouluopiskelijat; ulkomaalaiset ammattikorkeakouluopiskelijat. Kehikko
lajiteltiin kussakin ositteessa oppilaitostunnuksen, sukupuolen ja opintoalan mukaan. Me-
nettelyllä varmistetaan otoksen edustavuus kyseisten muuttujien suhteen.

Otokseen poimittiin yhteensä 24 000 opiskelijaa, joista 19 000 suomalaista ja 5 000 ulko-
maalaista opiskelijaa. Suomalaisten ja ulkomaalaisten opiskelijoiden otoskoko yliopisto- ja
ammattikorkeakouluositteissa määrittiin suhteellisella kiintiöinnillä.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tilastoyhteyshenkilöt toimittivat Tieteen tietotekni-
kan keskuksen järjestelmään tiedoston 20.9.2015 läsnä olevista opiskelijoistaan. Otoksen
toteuttamisessa käytettiin apuna Tilastokeskuksen käytössä olevaa vuoden 2015 syksyn ti-

lanteen mukaista oppilaitostilastokantaa. Tilastoaineisto ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoista ei sisällä sähköpostiosoitteita ja puhelinnumeroita, joten yhteystiedot kysyttiin oppilaitoksilta. Kaikki oppilaitokset lähettivät opiskelijatiedot sähköpostiosoitteineen Tilastokeskukseen. Kysely lähetettiin ensin opiskelijoiden oppilaitoksen antamiin henkilökohtaisiin sähköpostiosoitteisiin (esim. etunimi.sukunimi@edu.karelia.fi) ja muistutuskierroksilla myös oli opiskelijan itse ilmoittamiin henkilökohtaisiin sähköpostiosoitteisiin.

Oppilaitosten toimittamien opiskelijoiden kokonaismäärä oli lopulta 240 000 opiskelijaa. Otokseen poimittiin 23 972 opiskelijaa, joista 9 500 oli suomalaisia yliopisto-opiskelijoita, 2 100 ulkomaalaisia yliopisto-opiskelijoita, 9 500 suomalaisia ammattikorkeakouluopiskelijoita ja 2 900 ulkomaalaisia ammattikorkeakouluopiskelijoita. Jotta myös ulkomaalaisista opiskelijoista saatiin luotettavaa tietoa, näistä ryhmistä poimittiin suhteessa suurempi otos. Painotus korjaa tulokset vastaamaan perusjoukkoa (ks. Tilastollinen painotus).

1.3 Verkkokyselyn toteuttaminen

EUROSTUDENT-opiskelijatutkimus 2017 verkkokysely toteutettiin 1.3–6.6.2016 seuraavasti: opiskelijoiden sähköpostiosoitteeseen lähetettiin pyyntö vastata kyselyyn ja suora linkki verkkolomakkeelle. Massasähköpostilähetyksen onnistumiseksi otos ositettiin 20 ajoitettuun erään. Vastaamattomia kannustettiin neljästi vastaamaan. Internetissä vastaamattomille opiskelijoille lähetettiin tekstiviesti. Kyselyyn osallistuneiden kesken arvottiin yksi opetus- ja kulttuuriministeriön lahjoittama iPad tabletti ja kolme 300 euron arvoista rahalahjakorttia S- ja K-ryhmän liikkeisiin. Verkkolomakkeen huolellisesti täyttäneiden mediaanivastausaika oli 30 minuuttia. Vastaajista 77 prosenttia vastasi kyselyyn tietokoneella ja 33 prosenttia mobiililaitteella (älypuhelimella tai tabletilla). EUROSTUDENT-tutkimuksen viestintää ja tunnettuutta vastaajien ja tiedon käyttäjien keskuudessa lisättiin huomattavasti tällä kierroksella. Ohjausryhmän puheenjohtaja esitteli aiempia Opiskelijatutkimuksia ja tulevaa kierrosta useissa seminaareissa ja eri julkaisuissa hyvissä ajoin ennen kyselyn tekemistä.

EUROSTUDENTin tiedonkeruu käynnistyi 1.3.2017 opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämällä Opiskelijat, korkeakoulut ja työelämä – korkeakoulutuksen kärkihankkeet ja EUROSTUDENT VI -käynnistysseminaarilla Helsingissä ja samana päivänä lähtivät vastauskutsut kyselyn otoksessa mukana oleville opiskelijoille. Tilastokeskus ja opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisivat uutisen Facebook-sivullaan EUROSTUDENT-keruun käynnistymisestä. Tilastokeskus ja OKM julkaisivat keruuseen liittyviä tiedotteita Twitterissä ja keruuta varten perustettiin myös oma EUROSTUDENT_fi Twitter-tili. Lisäksi ohjausryhmän jäsenet tiedottivat ahkerasti omien kanaviensa kautta tutkimuksesta.

EUROSTUDENT-konsortio on ohjannut käsikirjojen avulla aineiston käsittelyä ja muuttujien muodostamista. EUROSTUDENT-aineiston raportointiportaalin uudistus ja kokonaisaineiston uudenlainen käsittely viivästytti aikataulua. Eurooppalaisen aineiston tarkistus maittain oli edelleen käynnissä tätä kansallista raporttia tehdessä.

1.4 Saadut vastaukset, vastauskato ja tulosten yleistäminen

Kuudennen Eurostudent-kyselykierroksen kato pieneni hieman edeltävästä V-kierroksesta mm. koska vastaajien tavoittelukeinoja ja muistutuskierruksia lisättiin ja tiivistettiin aiemmasta. Yleiseen viestintään ja tunnettuuden lisäämiseen panostamisella saattoi olla myös vastausaktiivisuutta lisäävä vaikutus.

Painotettu vastausosuus (brutto) oli lopulta 35 prosenttia. Aineiston käsittelyssä muodostettiin aluksi useita fokusryhmiä, joiden muodostukseen oli Eurostudent VI:n puitteissa laadittu tiukat kriteerit. Mikäli vastaajalta puuttui tieto joko ikä-muuttujasta, sukupuoli-muuttujasta, tutkintotyyppistä tai korkeakoulutyyppistä, vastausta ei otettu mukaan aineistoon. Mikäli vastausten perusteella voitiin muodostaa vähintään kaksi kuudesta uudesta muuttujasta, vastaus hyväksyttiin aineistoon. Nämä muuttujat olivat opiskelun intensiteetti, opiskeluala, vanhempien koulutus, siirtymäaika koulutukseen, ulkomaalaisuus ja riippuvuus tulomuo-doista. Aineiston käsittelyn jälkeen aineistoon jäi 7 381 opiskelijaa. Ulkomaalaiset opiskelijat on aineistossa määritelty kyselyyn annettujen vastausten mukaan. Kysymykset koskivat sitä koulutusastetta jonka oli suorittanut, ennen kuin aloitti korkeakouluopinnot ensimmäistä kertaa ja missä maassa opiskelija suoritti loppuun em. kouluasteen. Otosta laadittaessa käytettiin väestötietojärjestelmän tietoa kansalaisuudesta.

Lopullinen puhdistettu aineisto koostui 7 381 vastaajasta, joista 3 890 oli naisia (53 %) ja 3 491 miehiä (47 %). Jakauma vastaa tarkalleen sukupuolijakaumaa koko opiskelijaväestös-sä. Aineistossa on 3 725 yliopisto-opiskelijaa (50,9 %) ja 3 656 ammattikorkeakouluopiske-lijaa (49,1 %). Aineistossa oli 1 353 alle 22-vuotiasta (18 %), 2 233 iältään 22–24-vuotiasta (30,4 %), 1 919 iältään 25–29-vuotiasta (26 %) ja 1 876 iältään yli 30-vuotiasta (25,4 %) opiske-lijaa. Alle 25-vuotiaiden osuus aineistossa nousi edelliseen kyselyyn nähden. Kansainväli-sistä opiskelijoista enemmistö oli miehiä (55 %) ja vähemmistö naisia (45 %) eli sukupuolija-kauma oli päinvastainen suomalaisiin verrattuna.

1.5 Opiskelijatutkimuksen käsitelmääritelmiä

Yksin asuva opiskelija. Yksin omassa asunnossa tai ns. kimppakämpässä asuva opiskelija, mukana ei ole ulkomaalaisia opiskelijoita.

Perusopiskelija. Alle 30-vuotiaat opiskelijat, jotka eivät tee ansiotyötä yli 30 tuntia viikossa, mukana ei ole ulkomaalaisia opiskelijoita.

Perheellinen opiskelija. Opiskelija, jolla on lapsi tai lapsia.

Ulkomaalainen opiskelija. Ulkomaalainen opiskelija Ulkomaalaiset opiskelijoiden kategoriassa ovat mukana opiskelijat, jotka vastasivat suorittaneensa ulkomaisen kouluasteen tutkinnon ennen kuin aloittivat korkeakouluopinnot ensimmäistä kertaa. Kyselyn ulkomaalaisten opiskelijoiden lähtöotosta laadittaessa käytettiin väestötietojärjestelmän tietoa kansalaisuudesta.

2 Tilastollinen painotus

Outi Ahti-Miettinen / Tilastokeskus

Kyselytutkimuksissa on pääsääntöisesti käytäntönä muodostaa kullekin havainnolle paino, jota käyttämällä voidaan tarkastella tuloksia perusjoukon tasolla. Paino ottaa huomioon mahdollisesti otanta-asetelmassa tehdyt rajoitukset ja määrytykset. Tässä tutkimuksessa otos ositettiin viiteen ositteeseen: suomalaiset yliopisto-opiskelijat, ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat, jatko-opiskelijat, suomalaiset ammattikorkeakouluopiskelijat ja ulkomaalaiset ammattikorkeakouluopiskelijat. Jotta myös ulkomaalaisista opiskelijoista ja jatko-opiskelijoista saatiin luotettavaa tietoa, näistä ryhmistä poimittiin suhteessa suurempi otos. Ryväspoilintaa ei käytetty. Painoon liitetään usein vastauskadon aiheuttaman harhan vaikutusta pienentäviä sekä estimointia tehostavia elementtejä. Tällaisia ovat yleensä joko perusjoukon estimoinnin kannalta relevantteihin osiin jakavan jälkiosituksen käyttö tai kalibroitimenetelmä, jossa perusjoukon frekvenssijakaumia käytetään reunaehtoina painotuksen muodostamisessa. Tämän tutkimuksen painotus perustuu kalibroitimenetelmään.

Painot laskettiin viidelle ositteelle erikseen. Lähtöpainoina kalibroinnissa käytettiin ositteittain kehikkoperusjoukon kokoa jaettuna vastausten määrällä. Kalibroinnin reunajakaumina käytettiin kehikkoperusjoukon frekvenssejä yhdeksästä ikäluokasta, koulutusaloilta sekä kunkin oppilaitoksen oppilaiden sukupuolijakaumien osalta. Koska vastanneille oli saatavilla vastaavat muuttujat, pystyttiin painojen kalibrointi toteuttamaan Ranskan tilastoviraston kehittämällä SAS-ympäristössä toimivalla CALMAR-ohjelmalla. Muutaman luokan osalta oli laskennan kannalta järkevää tehdä luokkayhdistelyjä.

Tutkimustulokset on painotettu (oppilaitos, koulutusala, sukupuoli ja ikä) vastaamaan perustutkintoa suorittavia ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoita. Jatko-opiskelijoita ei käsitellä tässä raportissa. Sellaisissa opiskelijaryhmissä painokertoimet kasvavat, joissa kato oli keskimääräistä suurempi. Ulkomaalaisia opiskelijoita poimittiin suhteessa enemmän, joten heidän painokertoimensa ovat pienempiä. Suomalaisilla opiskelijoilla painokerroin on aineistossa keskimäärin 39, eli yksi vastaaja edustaa tätä määrää opiskelijoita. Kyselytutkimuksissa käytetään usein tätä huomattavasti suurempia painokertoimia. Painokertoimet vaihtelevat välillä 3 ja 90. Ulkomaalaisille opiskelijoille keskimääräinen painokerroin on 11

ja vaihtelu välillä 2 ja 94. Tutkimus toteutettiin suurella otoskoolla ja yksinkertaisella satunnaisotannalla, jossa kaikilla perusjoukon havaintoyksiköillä ositteessa oli samansuuruinen todennäköisyys tulla valituksi otokseen.

2.1 Muut virhelähteet

Vesa Virtanen / Tilastokeskus

Satunnaisvaihtelun lisäksi virheitä tuloksiin syntyy myös systemaattisen vaihtelun seurauksena. Systemaattista virhettä tuloksiin voi syntyä myös salailun tai huonosti muotoiltujen kysymysten vuoksi. Systemaattisen virheen määrä voidaan joidenkin kysymysten kohdalla periaatteessa arvioida muista lähteistä – kuten erilaisista opiskelijatilastoista ja tutkimuksista – saadun tiedon avulla. Käytännössä systemaattisen virheen arviointi tutkimusaineiston sisältä käsin on vaikeaa. Verkkokyselyihin liittyvää ns. leikillään vastaamista karsittiin pudottamalla aineistosta liian nopeasti vastanneet sekä tarkastelemalla ns. outlier-vastauksia (poikkeavia vastauksia) loogisuustarkastuksin. Vain muutama havainto poistettiin aineistosta tästä syystä (esim. ylisuuret viikkotunnit tai tulot). EUROSTUDENT ohjeisti aineiston päätelysääntöjä käsikirjoissaan sekä näitä pohjustavissa seminaareissaan, johon myös Suomesta osallistuttiin.

Tutkimuksen ydinkysymykset sisälsivät ajankäyttöä, tuloja ja menoja koskevia määräämuuttujia, jotka eivät sovellu kovin hyvin haastatteluna toteutettaviksi ja ovat myös näin itse täytettävänä haasteellisia toteuttaa.

Taulukoissa esiintyvät prosentit ovat otoksesta laskettuja opiskelijaestimaatteja. Niihin liittyy tilastollisesta otannasta johtuvaa satunnaisvaihtelua, jonka suuruus esitetään liitetaulukon 2.3 avulla. Opiskelijatutkimus toteutettiin suurella otoskoolla ja yksinkertaisella satunnaisotannalla, jossa kaikilla perusjoukon havaintoyksiköillä oli samansuuruinen todennäköisyys tulla valituksi otokseen.

Esimerkki: Jos 31 prosentilla opiskelijoista opiskelijalla on säännöllinen ansiotyö ennen opintojen alkua. Tällöin voidaan sanoa 95 % todennäköisyydellä, että säännölliseen ansiotyöhön osallistuminen on opiskelijoiden keskuudessa ollut 29,3–32,7 prosenttia.

Taulukko 1. Luottamusvälilaskelma prosenttiosuuksille (95 % todennäköisyys)**Otoksen tai ryhmän suuruus**

Tulos %	100	200	500	1 000	2 000	3 000	5 000
10 tai 90	5,9	4,2	2,6	1,9	1,3	1,1	0,8
20 tai 80	7,8	5,5	3,5	2,5	1,8	1,2	1,1
30 tai 70	9	6,4	4	2,8	2	1,7	1,3
40 tai 50	9,6	6,8	4,3	3	2,1	1,8	1,4
50	9,8	6,9	4,4	3,1	2,1	1,8	1,4

3 Opiskelijoiden taustat

3.1 Korkeakouluopiskelijoiden sukupuolijakauma

EUROSTUDENT VI –kyselytutkimuksen tulosten mukaan suomalaisista korkeakouluopiskelijoista 53 prosenttia on naisia ja 47 prosenttia miehiä. Naisvaltaisuus on erityisen selkeää tietyillä korkeakoulujen koulutusaloilla. Huomattavan naisvaltainen ala on ammattikorkeakoulusektorin sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, jonka opiskelijoista noin 80 prosenttia on naisia. Yliopistosektorilla naisvaltainen ala on kasvatustiede, jossa naisia on opiskelevista 82 prosenttia. Yliopistojen humanististen aineiden ja teologian opiskelijoista sekä liikunta- ja terveystieteiden opiskelijoista noin 70 prosenttia on naisia. Miesvaltaisia aloja ovat ammattikorkeakouluissa tekniikan, liikenteen ja luonnontieteiden alat, joissa 83 prosenttia on miehiä sekä yliopistoissa teknistieteellinen ala, jossa 78 prosenttia on miehiä.² Ulko-maalaisten tutkinto-opiskelijoiden sukupuolijakauma on tasainen: kansainvälisistä opiskelijoista 55 prosenttia on miehiä.

2 Aineiston käsittelyssä on muutamia koulutusaloja yhdistetty pienten vastaajamäärien vuoksi.

Taulukko 2. Korkeakouluopiskelijoiden sukupuolijakauma

Opiskelijatutkimus 2016 aineisto

	Miehiä		Naisia		Yhteensä	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Kaikki opiskelijat	3 491	47	3 890	53	7 381	100
Ammattikorkeakoulu kaikki	1 721	47	1 935	53	3 656	100
Kulttuuriala sekä humanistinen ja kasvatusala	97	36	175	64	272	100
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	411	44	514	56	926	100
Tekniikan ja liikenteen ala sekä luonnontieteiden ala	954	82	214	18	1168	100
Luonnonvara- ja ympäristöala	50	47	55	53	105	100
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	170	17	812	83	983	100
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	39	19	164	81	203	100
Yliopisto kaikki	1 769	52,5	1 955	47,5	3 725	100
Humanistinen ja teologian ala	149	28	380	72	529	14
Kasvatustieteellinen ala	59	18	265	82	324	9
Kauppatieteellinen ala	272	54	236	47	508	14
Kuvataiteen, musiikin ja teatterin ala sekä taideteollinen ala	58	37	100	63	158	4
Liikuntatieteellinen ja terveystieteiden ala	35	29	87	71	122	3
Luonnontieteellinen ala	247	57	184	43	431	12
Lääketieteen, eläin- ja hammaslääketieteen sekä farmasian ala	75	40	111	60	186	5
Maatalous-metsätieteellinen ala	45	50	45	50	91	2
Oikeustieteellinen ala	61	48	65	52	126	3
Teknillistieteellinen ala	626	78	176	22	802	22
Yhteiskuntatieteellinen ja psykologian ala	143	32	307	68	449	12
Ulkomaalaiset opiskelijat	722	55	583	45	1 305	100

3.2 Korkeakouluopiskelijoiden ikä ja opintojen aloitusikä

Korkeakouluopiskelijoiden keskimääräinen ikä on kyselyn ja otoksen rekisteritietojen perusteella 26 vuotta (mediaani). Yliopisto-opiskelijat ja ulkomaalaiset opiskelijat ovat keskimäärin 26-vuotiaita ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat keskimäärin hieman nuorempia eli 25-vuotiaita. Korkeakouluopintojen mediaani aloitusikä on 22 vuotta, mutta Suomessa opiskelevat ulkomaalaiset opiskelijat aloittavat Suomessa korkeakouluopinnot keskimäärin 24-vuotiaana.

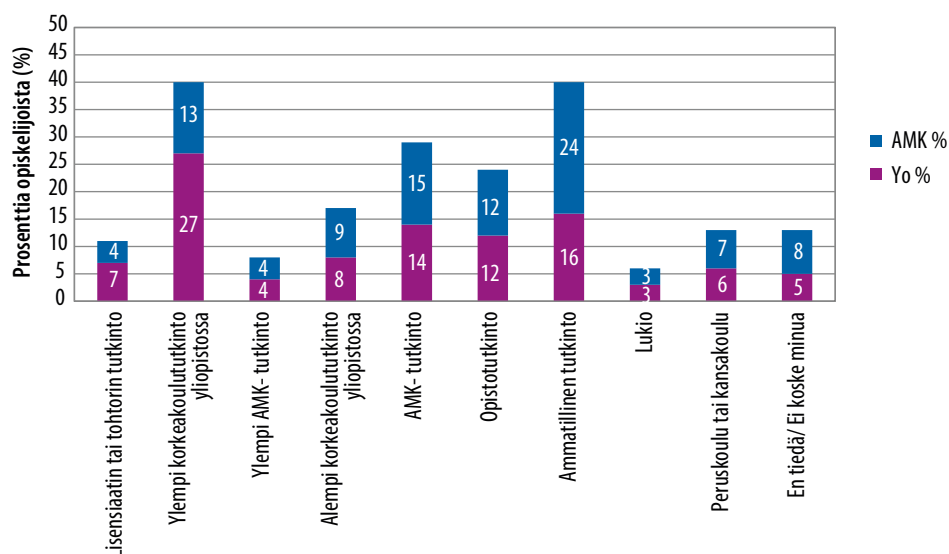
Taulukko 3. Korkeakouluopiskelijoiden ikä (mediaani)

Opiskelijaryhmä	Ikä (vuotta)	
	toukokuun lopussa 2013	nykyisten opintojen alkaessa
Kaikki	26	22
Ammattikorkeakoulu	25	23
Yliopisto	26	22
Ulkomaalaiset opiskelijat	26	24

3.3 Korkeakouluopiskelijoiden vanhempien koulutustausta

Korkeakouluopiskelijoista joka viidennen (20 %) vanhemmista ainakin toisella on ylempi korkeakoulututkinto yliopistosta. Opiskelijoiden vanhemmista 29 prosentilla on enintään ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto. Ulkomaalaisten opiskelijoiden vanhemmista 29 prosentilla ainakin toisella on ylempi korkeakoulututkinto yliopistosta. Yliopisto-opiskelijoista 38 prosentilla ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 21 prosentilla ainakin toisella vanhemmalla on ylempi korkeakoulututkinto tai lisensiaatin tai tohtorin tutkinto.

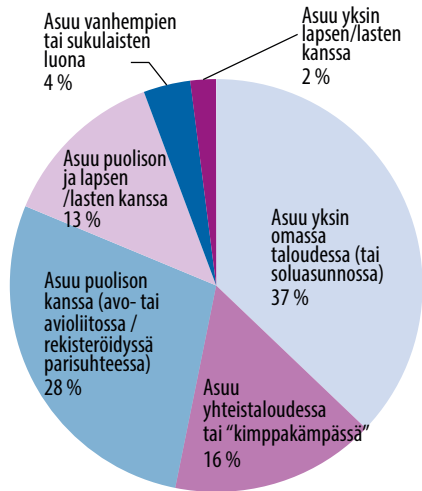
Alakohtaisia eroja vanhempien koulutustaustassa näkyy lähinnä yliopisto-opiskelijoiden kohdalla. Taidealojen, lääketieteellisen, kauppatieteellisen ja oikeustieteiden opiskelijoista noin joka toisen vanhemmista ainakin toisella on ylempi korkeakoulututkinto tai lisensiaatin tai tohtorin tutkinto. Liikunta- ja terveystieteiden opiskelijoista joka neljännen vanhemmista ainakin toisella on korkeakoulututkinto.

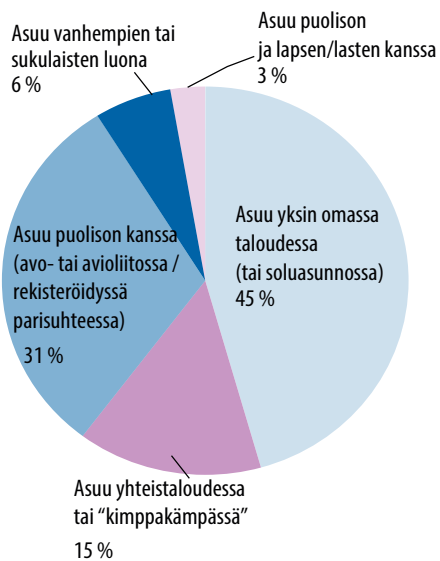
Kuvio 1. Korkeakouluopiskelijoiden vanhempien koulutustausta, korkeammin koulutetun vanhemman koulutustaso, opiskelijan opintoalan mukaan tarkasteltuna.

3.4 Korkeakouluopiskelijoiden asumismuodot

Korkeakouluopiskelijoiden asumismuodot vaihtelevat elämäntilanteen mukaan. Kaikista korkeakouluopiskelijoista reilu kolmannes, 37 prosenttia ja ns. perusopiskelijoista 45 prosenttia asuu yksin omassa taloudessa tai soluasunnossa. Opiskelijoista lähes joka kolmas asuu puolison kanssa kaksin. Kaikista opiskelijoista 15 prosenttia ja perusopiskelijoista kolme prosenttia asuu puolison ja/tai lasten kanssa. Opiskelijoista noin kuudennes asuu ns. yhteistaloudessa tai kimppakämpässä. Vanhempien tai sukulaisten luona asuminen on korkeakouluopiskelijoilla vähäistä Suomessa. Tässä suhteessa Suomi ja muut Pohjoismaat ovat erottuneet muista maista jo aiemmissa EUROSTUDENT-tutkimuksissa (vrt. Hauschildt et al. 2015).

Kuvio 2. Korkeakouluopiskelijoiden asumismuodot (kaikki opiskelijat)

Kuvio 3. Korkeakouluopiskelijoiden asumismuodot (vain perusopiskelijat*)

*Tässä raportissa perusopiskelijoihin on laskettu mukaan muut, paitsi yli 30-vuotiaat opiskelijat, sivutoimiset opiskelijat, ulkomaalaiset opiskelijat ja yli 30 tuntia viikossa ansiotyötä tekevät.

3.5 Perheelliset opiskelijat

Kaikista opiskelijoista joka kuudennella (16 %) on yksi tai useampia lapsia. Naisopiskelijoilla lapsia on 20 prosentilla, miehillä 14 prosentilla. Ulkomaalaisilla opiskelijoilla lapsia on 12 prosentilla. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 21 prosentilla on lapsia ja yliopisto-opiskelijoista 13 prosentilla. Yli 30-vuotiailla opiskelijoilla lapsia on 42 prosentilla. Perheellisten opiskelijoiden mediaani-ikä on 38 vuotta ja opiskelijan nuorimman lapsen ikä on 5 vuotta (mediaani).

3.6 Opiskelua rajoittavat terveystekijät

Korkeakouluopiskelijoista 28 prosentilla on kyselyn mukaan fyysinen vamma, vaiva, toimintarajoite tai pitkäaikainen terveystilanne. Näistä 70 prosenttia ilmoittaa että tämä häiritsee heidän opintojaan ainakin hieman ja 76 prosenttia ilmoittaa terveystekijöiden estävän heitä tekemästä tavanomaisia asioita. Terveystilanteita tai rajoitteita ilmoittaneista 30 prosenttia koki tarvitsevänsä nykyistä enemmän tukea omalta oppilaitokselta tai yhteiskunnalta selvitäkseen opinnoista. Terveystilanteita tai rajoitteita ilmoittaneista 24 prosenttia koki tuen olevan jo nyt täysin tai melko riittävää ja 19 prosenttia jotain siltä väliltä. Terveystilanteita tai rajoitteita ilmoittaneista joka neljäs ei tarvitse tai halua tukea selviytäkseen opinnoista.

4 Korkeakoulutuksesta nopeammin työelämään

Sipilän hallituksen yksi koulutuspoliittinen tavoite on pidentää työuria alkupäästä ja lisätä joustavia opintopolkuja myös korkea-asteella. Tavoite on, että toiselta asteelta valmistuneet nuoret siirtyvät nykyistä nopeammin jatko-opintoihin korkea-asteelle. Joustavat opintopolut helpottavat opintojen suorittamista loppuun sekä työnteon ja opiskelun yhteensovittamista. (VNK 2015). Näistä syistä EUROSTUDENT VI –tutkimuksessa Suomessa lisättiin kyselylomakkeeseen kysymyksiä, joilla parannettiin entisestään tietopohjaa hallituksen korkeakoulutuksen kärkihanketeemoissa³. Nämä kysymykset koskivat valmennuskursseille osallistumista ennen korkeakouluopintoja, aiempia suoritettuja (korkeakoulu) tutkintoja, aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista, verkko-opetuksen määrää, tyytyväisyyttä opetusjärjestelyihin ja asenteita tulevaisuutta kohtaan. Näiden lisäksi toimeentulo-osiossa kysyttiin suomalaisilta opiskelijoilta lisäksi opintolainan käytöstä.

Tulosten mukaan korkeakouluopiskelijoista 94 prosentilla on aiemmin suoritettu toisen asteen tutkinto. Tämä tukee aiempaa tietoa siitä, että toisen asteen todistuksia voitaisiin hyödyntää nykyistä laajemmin korkeakoulujen opiskelijavalintojen perusteena (OKM 2016, OKM 2017). Korkeakouluopiskelijoiden toisen asteen tutkinnoista 79 % on ylioppilastutkintoja, 17 % ammatillisessa koulutuksessa ja 5 % muulla tavoin (esim. aikuislukiossa, aikuisille suunnatuissa ammatillisissa opinnoissa tai oppisopimuskoulutuksessa).

Moninkertaisten opinto-oikeuksien määrä on pitkään ollut suomalaisen korkeakoulujärjestelmän ongelma (vrt. Potila 2014). Tästä syystä myös tällä kertaa opiskelijoilta kysyttiin, minä tutkinnon tai oppimäärän opiskelija oli viimeisimpänä suorittanut, ennen nykyisten korkeakouluopintojen aloittamista. Opiskelu-oikeuksien määrä saadaan nykyään myös muista lähteistä, mutta vertailtavuuden vuoksi aiempien tutkintojen määrää kysyttiin myös tässä tutkimuksessa. Tässä saatujen tietojen mukaan vastanneista korkeakouluopiskelijoista 26 % on suorittanut jo alemman korkeakoulututkinnon ja 5 % ylemmän korkeakoulututkinnon.

3 kts. Korkeakoulutuksen kärkihankesivusto: <http://minedu.fi/korkeakoulutuksen-karkihanke>.

Ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon on suorittanut 18 prosenttia korkeakouluopiskelijoista. Ulkomaisen tutkinnon on suorittanut 6 prosenttia opiskelijoista. Yliopisto-opiskelijoista 93 prosenttia on suorittanut toisen asteen tutkinnon, ammattikorkeakouluopiskelijoista 95 prosenttia on suorittanut toisen asteen tutkinnon. Alla löytyvä taulukko antaa kuvan aiemmin suoritettujen tutkintojen osuuksista

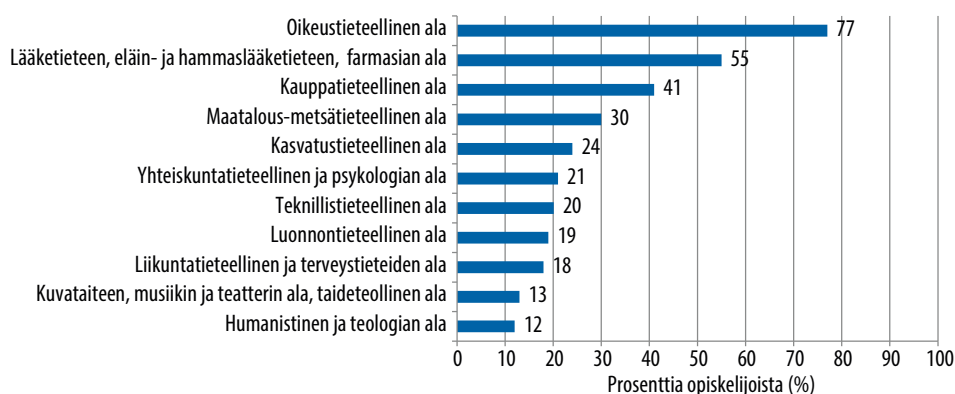
Taulukko 4. Tutkinto tai oppimäärä, jonka opiskelija on viimeisimpänä suorittanut, ennen nykyisten korkeakouluopintojen aloittamista, nyt suoritettavan tutkinnon mukaan.

Viimeksi suoritettu tutkinto tai oppimäärä	Tutkinto jota parhaillaan suorittaa				Kaikki %
	Alempi korkea- koulututkinto yliopistossa %	Ylempi korkea- koulututkinto yliopistossa %	Ammatti- korkea- koulututkinto %	Ylempi ammatti- korkeakoulu- tutkinto %	
Ylioppilastutkinto tai lukion oppimäärä	76	12	42	5	40
Ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto	7	2	34	3	18
Kaksoistutkinto (amatillinen tutkinto ja ylioppilastutkinto samanaikaisesti suoritettuna)	2	0	4	1	2
Ammattikorkeakoulututkinto	5	15	8	78	11
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	0	2	0	3	1
Alempi korkeakoulututkinto yliopistosta	3	46	1	1	14
Ylempi korkeakoulututkinto yliopistosta	3	10	2	5	4
Lisensiaatin tai tohtorin tutkinto	...	1	0	0	0
Ulkomainen tutkinto	1	10	5	4	6
Muu tutkinto (esim. opistoasteen tutkinto)	2	1	4	...	3

4.1 Valmennuskursseille osallistuminen ennen korkeakouluopintoja

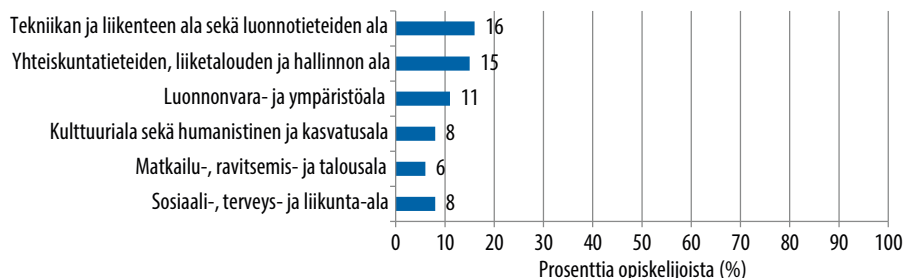
Valmennuskursseille osallistumista on pidetty yhtenä suomalaisen korkeakoulujärjestelmän epätasa-arvon erityispiirteenä (Kosunen, Haltia & Jokila 2015, Pekkarinen & Sarvimäki 2016, OKM 2016). Valmennuskursseille osallistumista kysyttiin jo edellisessä EUROSTUDENT-tutkimuksessa (Potila 2014) ja niihin tuloksiin verrattuna, valmennuskursien käyttö korkeakouluopintoihin pyrkiessä näyttäisi edelleen lisääntyneen. Tämänkertaisen tulosten mukaisesti korkeakouluopiskelijoista joka viides on osallistunut valmennuskurssille korkeakouluopintoihin pyrkiessään. Alle 30-vuotiaista opiskelijoista jopa 21

prosenttia on käynyt valmennuskurssin ja yli 30-vuotiaista 13 prosenttia. Yliopisto-opiskelijoista valmennuskurssin on käynyt joka neljäs (25 %) prosenttia ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 12 prosenttia. Alle 30-vuotiaista yliopisto-opiskelijoista 29 prosenttia on käynyt valmennuskurssin ja yli 30-vuotiaista 16 prosenttia. Yliopisto-opiskelijoista valmennuskurssille osallistuminen on yleisintä oikeustieteellisellä alalla, jonka opiskelijoista 77 prosenttia on käynyt valmennuskurssin. Lääketieteen opiskelijoista joka toinen (55 %) ja kauppätieteiden opiskelijoista 41 % on osallistunut valmennuskurssille ennen korkeakouluopintojaan.

Kuvio 4. Valmennuskursseille osallistuminen ennen yliopisto-opintojen aloittamista, opintoaloittain (prosenttia opiskelijoista)

Valmennuskursseille osallistuminen ammattikorkeakoulujen opiskelijoilla on yleisintä tekniikan, liikenteen ja luonnontieteiden sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon aloilla, joiden opiskelijoista noin kuudennes oli osallistunut valmennuskurssille.

Kuvio 5. Valmennuskursseille osallistuminen ennen ammattikorkeakouluopintojen aloittamista, opintoaloittain (prosenttia opiskelijoista)

4.2 Työkokemus ennen korkeakouluopintoja ja opintojen aikana

Opiskelijoista 67 prosenttia on tehnyt ansiotyötä ennen ensimmäisten korkeakouluopintojen aloittamista. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 71 prosentilla on kokemusta työelämästä ennen korkeakouluopintoja ja yliopisto-opiskelijoistakin 62 % on tehnyt ansiotyötä.

Opiskelijoista, joilla on opiskeluaikaa edeltävää työkokemusta, 37 prosenttia on ollut ansiotyössä vähintään vuoden ja vähintään 20 tuntia viikossa. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 45 % on ollut työssä vähintään vuoden ja vähintään 20 tuntia viikossa ennen korkeakouluopintoja, kun yliopisto-opiskelijoilla vastaava luku on 29 prosenttia. *

Opiskelijien ohessa ansiotyötä tekevistä korkeakouluopiskelijoista 70 prosenttia ilmoittaa olevansa ensisijaisesti korkeakouluopiskelijoita ja tekevänsä töitä opintojen ohessa. Työsäikäyvistä 30 prosenttia taas ilmoittaa olevansa ensisijaisesti ansiotyössä. Opiskelijoista 53 prosenttia ilmoittaa että heidän ansiotyönsä liittyy hyvin tai melko läheisesti koulutusohjelman sisältöön.

Päätoimisista opiskelijoista 20 prosenttia käy säännöllisesti ansiotyössä ja 25 prosenttia silloin tällöin. Sivutoimisista opiskelijoista 83 prosenttia käy säännöllisesti ansiotyössä ja 8 prosenttia silloin tällöin.

Opiskelijat, jotka olivat olleet säännöllisessä ansiotyössä ennen ensimmäisiä korkeakouluopintojaan, näkivät työllistymismahdollisuutensa parempina kuin opiskelijat, joilla ei ollut opintoja edeltävää työkokemusta. Päätoimisesti, yli 30 tuntia viikossa, opiskelevat ja toisaalta sivutoimisesti opiskelevat, yli 30 tuntia ansiotyötä tekevät näkivät työllistyvänsä nopeammin ja useammin oman alan työhön, kuin muut.

*Vuoden 2014 kyselyssä huomioitiin myös työharjoittelu, vuoden 2016 kyselyssä ei huomioitu työharjoittelua.

4.3 Aiemmin tai muualla hankitun osaamisen hyväksilukeminen

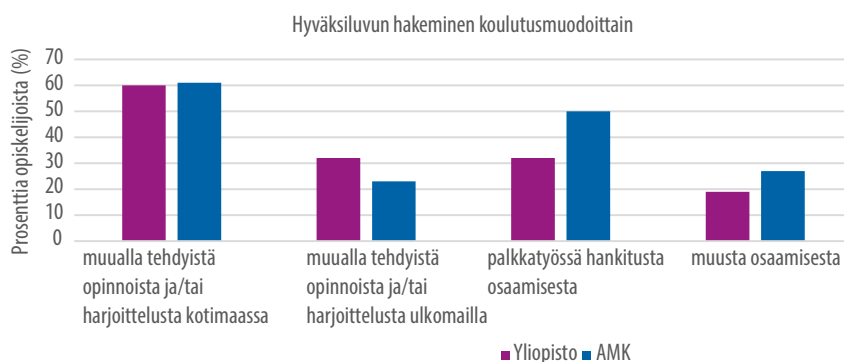
Korkeakouluopiskelijoista lähes kolmannes (31%) on hakenut aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustamista korkeakoulussa. Opiskelijoista 27 prosenttia koki aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustamisen nopeuttaneen opintojaan. Hakemuksista 60 prosenttia koski osaamisen tunnustamista muualla tehdyistä opinnoista ja/tai harjoittelusta kotimaassa. Hakemuksista 27 prosenttia koski ulkomailla tehtyjä opintoja ja/

tai harjoittelua. Palkkatyössä hankitusta osaamisesta hyväksilukemista on hakenut 41 prosenttia hakijoista. Muusta osaamisesta hyväksilukua toivoi 23 prosenttia sitä hakeneista.

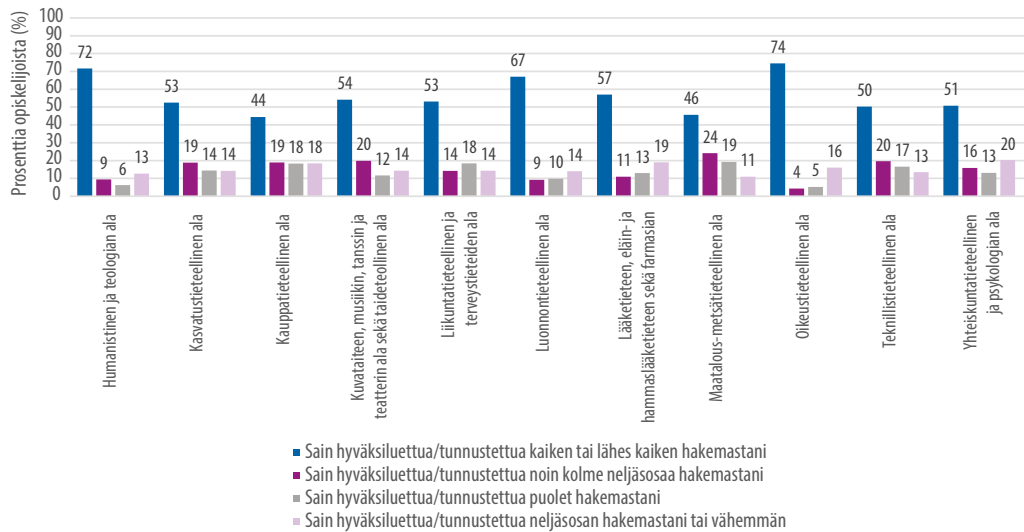
Hakeneista reilu puolet (57 %) sai hyväksiluettua kaiken tai lähes kaiken hakemastaan ja yhteensä 83 % sai hyväksiluettua vähintään puolet hakemastaan.

Yliopisto-opiskelijoista hyväksilukua haki 29 prosenttia ja ammattikorkeakouluissa 34 prosenttia opiskelijoista. Molemmissa korkeakoulumuodoissa aiemmin hankittu osaaminen tunnustettiin lähes yhtä usein.

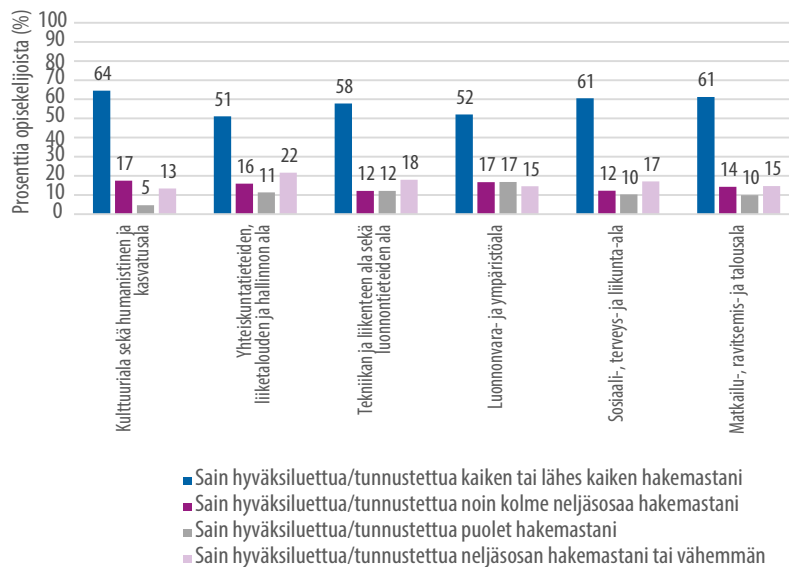
Yli 30-vuotiaista korkeakouluopiskelijoista 41 prosenttia haki aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustamista korkeakoulussa, 25–30-vuotiaista 36 prosenttia, 22–24-vuotiaista joka neljäs (25 %) ja alle 22-vuotiaista 18 prosenttia. Ikäryhmittäin alle 22-vuotiaat saivat hyväksiluettua hakemastaan hieman pienemmän osan kuin tätä vanhemmat opiskelijat.

Kuvio 6. Aiemmin tai muualla hankitun osaamisen tunnustamista hakeneiden haut koulutusmuodoittain (prosenttia hakeneista opiskelijoista)

Kuvio 7. Aiemmin tai muualla hankitun osaamisen hyväksiluku opintoaloittain (prosenttia yliopisto-opiskelijoista)

Kuvio 8. Aiemmin tai muualla hankitun osaamisen hyväksiluku opintoaloittain (prosenttia ammattikorkeakouluopiskelijoista)

Aloittain tarkasteltuna yliopistoaloilla oikeustieteellisen, humanistisen ja teologian sekä luonnontieteellisen alan opiskelijat olivat saaneet kaiken tai lähes kaiken hakemansa aiemmin tai muualla hankitun osaamisensa tunnustettua korkeakoulussaan muita useammin. Ammattikorkeakoulualoista parhaiten aiempaa osaamistaan hyväksytettyä saivat kulttuuri-alan, humanisten ja kasvatustieteiden alan opiskelijat; hyväksilukua hakeneista 64 prosenttia sai hyväksiluettua kaiken tai lähes kaiken hakemastaan.

5 Opiskelu ja opintojen eteneminen

5.1 Opiskelun päätoimisuus

Toisin kuin monissa muissa Euroopan maissa, Suomessa ei ole virallista määritelmää päätoimisesti ja sivutoimisesti opiskelevalle opiskelijalle. Yleisesti päätoimisen opiskelun rajana pidetään opiskeluun käytettyä yli 20 tuntia viikossa. Eurostudent VI –kyselyssä, samoin kuin aiemmissa Opiskelijatutkimuksissa, opiskelija sai itse arvioida oman tilanteensa sivutoimisen tai päätoimisen opiskelun suhteen.

Korkeakouluopiskelijoista oman ilmoituksensa mukaan 86 prosenttia on päätoimisia opiskelijoita ja 14 prosenttia sivutoimisia opiskelijoita. Yliopisto-opiskelijoista päätoimisia on 87 prosenttia ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 86 prosenttia. Ulkomaalaisista opiskelijoista 95 prosenttia opiskelee päätoimisesti. Perheellisistä opiskelijoista 66 prosenttia katsoo olevansa päätoimisia opiskelijoita.

Päätoimisista opiskelijoista 20 prosenttia käy säännöllisesti ansiotyössä ja 25 prosenttia silloin tällöin. Päätoimisista opiskelijoista 86 prosenttia käyttää opiskeluun aikaa yli 20 tuntia viikossa. Sivutoimisista opiskelijoista 83 prosenttia käy säännöllisesti ansiotyössä ja 8 prosenttia silloin tällöin. Sivutoimisista enemmistö (78 %) tekee ansiotyötä vähintään 20 tuntia viikossa. Ajankäyttötiedot tukevat edellä kuvattua sivutoimisuuden ja päätoimisuuden määrittelyä 20 tunnin rajauksen mukaan ja antavat samalla kuvan ansiotöiden vaikutuksesta opintoihin.

Työssäkäyvistä korkeakouluopiskelijoista 70 prosenttia ilmoittaa olevansa ensisijaisesti korkeakouluopiskelijoita ja tekevänsä töitä opintojen ohessa. Työssäkäyvistä 30 prosenttia taas ilmoittaa olevansa ensisijaisesti ansiotyössä. Opiskelijoista 53 prosenttia ilmoittaa, että heidän ansiotyönsä liittyy hyvin tai melko läheisesti koulutusohjelman sisältöön.

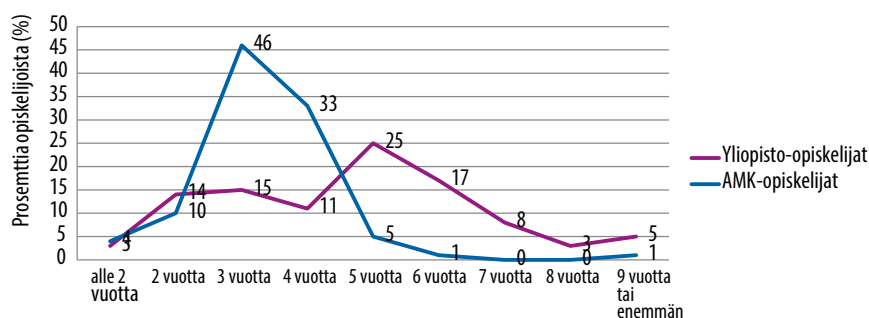
5.2 Arvio aktiivisesta opiskeluajasta opintojen aloittamisesta valmistumiseen

Korkeakouluopiskelijoita pyydettiin arvioimaan, kuinka kauan on aktiivisesti opiskellut korkeakoulussa valmistumisajankohtaan mennessä, pois lukien esim. äitiyslomat, työssäolojaksot tai asevelvollisuus.

Yliopisto-opiskelijat* arvioivat aktiivisen opiskeluajan olevan keskimäärin 5 vuotta (mediaani), ammattikorkeakoulujen opiskelijat** arvioivat kestoksi 3 vuotta 5 kuukautta (mediaani). Hajontaa arvioissa on runsaasti, yliopisto-opiskelijoista 15 prosenttia arvioi opiskelevansa aktiivisesti ainakin 7 vuotta. Humanististen alan ja teologian alan opiskelijat ja luonnontieteellisen alan opiskelijat arvioivat muiden alojen opiskelijoita useammin opintojensa kestävän vähintään 7 vuotta. Ammattikorkeakouluissa lähes kaikki arvioivat opiskelevansa aktiivisesti korkeintaan 4 vuotta.

*kaikki opiskelijat

**ei ylempi amk

Kuvio 9. Korkeakouluopiskelijoiden aktiivisesta opiskeluajasta, korkeakoulun mukaan tarkasteltuna. Mukana ei ulkomaalaisia opiskelijoita.

5.3 Tautot opiskeluaikana

Korkeakouluopiskelijoista 9 prosenttia on pitänyt vähintään vuoden mittaisen tauon opinnoista korkeakouluopintojen aikana. Kaikista yliopisto-opiskelijoista yksi kymmenestä (11 %) on pitänyt vähintään vuoden mittaisen tauon korkeakouluopintojen aikana. Tauon pitäminen on harvinaisinta oikeustieteellisellä ja lääketieteellisellä alalla, joissa alle 5 prosenttia on pitänyt tauon. Kaikista ammattikorkeakouluopiskelijoista 7 prosenttia on pitänyt vähintään vuoden mittaisen tauon opintojen aikana. Ulkomaalaisista opiskelijoista 9 prosenttia on pitänyt tauon opintojen aikana. Miehillä ja naisilla tauon pitäminen oli lähes yhtä yleistä. Yleisin yksittäinen syy vähintään vuoden mittaisen tauon pitämiseen on ansiotyössä käynti tai vapaaehtoinen harjoittelu ja toiseksi yleisin motivaation puute.

Taulukko 5. Vähintään vuoden mittaisen tauon opintojen aikana pitäneet opintoalan ja suoritettavan tutkinnon mukaan, prosenttia opiskelijoista

	Alempi korkea- koulututkinto yliopistossa %	Ylempi korkea- koulututkinto yliopistossa %	Ammattikorkea- koulututkinto %	Ylempi ammatti- korkeakoulu- tutkinto %	Yhteensä %
On pitänyt vähintään vuoden tauon	10	13	7	9	9
Ei taukoa	91	87	93	92	91

5.4 Opintojen eteneminen opiskelijan omien tavoitteiden mukaisesti

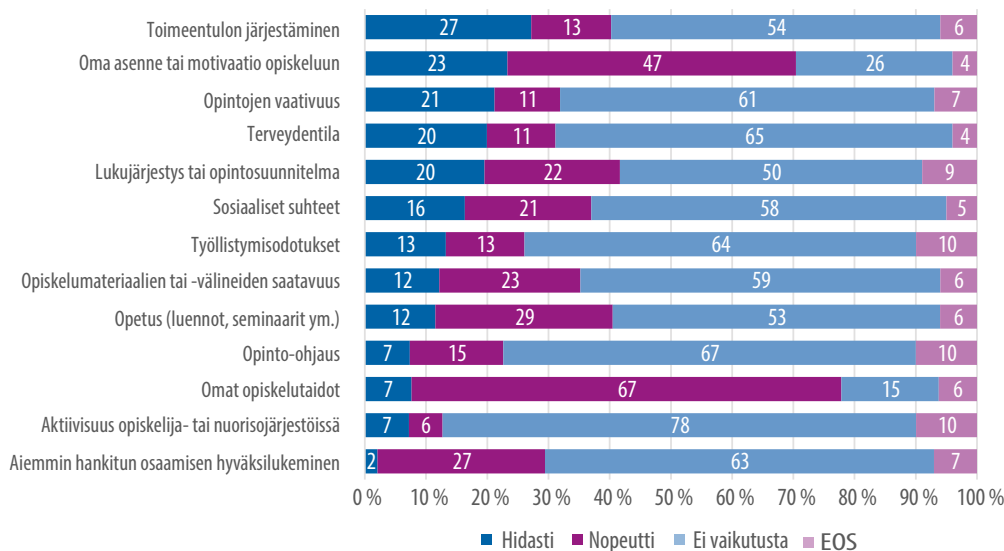
Korkeakouluopiskelijoista 63 prosenttia kokee opintojensa edenneen tavoitteidensa mukaisesti. Opiskelijoista 29 prosenttia kokee että, opinnot ovat edenneet omia tavoitteita hitaammin. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista noin 69 prosenttia kokee opintojen edenneen tavoitteiden mukaan ja viidennes kokee niiden edenneen tavoitteita hitaammin. Yliopisto-opiskelijoista 58 prosenttia kokee opintojen edenneen tavoitteiden mukaan ja 36 prosenttia kokee, että opinnot etenivät tavoitteita hitaammin.

Parhaiten omiin tavoitteisiinsa nähden etenevät alle 25-vuotiaat opiskelijat, joista noin 73 prosenttia etenee opinnoissaan suunnitelmiansa mukaan. Yli 25-vuotiaista omien tavoitteidensa mukaan kokee etenevänsä 55 prosenttia opiskelijoista. Opiskelijat, jotka käyttävät opintoihin aikaa yli 20 tuntia viikossa, pysyvät mielestään hyvin itse asettamissaan opiskelutavoitteissa; 68 prosenttia ilmoittaa tavoitteiden täyttyvän. Samaten ne opiskelijat, jotka eivät tee ansiotyötä, tai tekevät sitä enintään 10 tuntia viikossa, ilmoittavat muita useammin pysyvänsä opintotavoitteissaan. Yli 20 tuntia viikossa ansiotyötä tekevästä 40 % ilmoittaa, että opinnot etenevät omia tavoitteita hitaammin.

Suurimpana opintoja hidastavana tekijänä kaikista korkeakouluopiskelijoista noin joka neljäs (27 %) ilmoittaa toimeentulon järjestämisen. Ylempää korkeakoulututkintoa yliopistossa suorittavista 35 prosenttia mainitsee tämän opintoja hidastavana tekijänä. Kaikista opiskelijoista 23 prosenttia mainitsee hidastavana tekijänä oman asenteen tai motivaation opintoja kohtaan. Opiskelijoista 21 prosenttia kokee opintojen vaativuuden hidastavan opintojen etenemistä.

Opintoja nopeuttavana tekijänä joka toinen opiskelija mainitsee oman asenteen tai motivaation opintoja kohtaan. Toiseksi tärkeimpänä opintoja nopeuttavana tekijänä mainitaan

omat opiskelutaidot ja kolmanneksi tärkeimpänä mainitaan opetus oppilaitoksessa (luennot, seminaarit ym.). Opiskelijoista 67 prosenttia kokee, että opinto-ohjauksella ei ole vaikutusta opintojen etenemiseen.

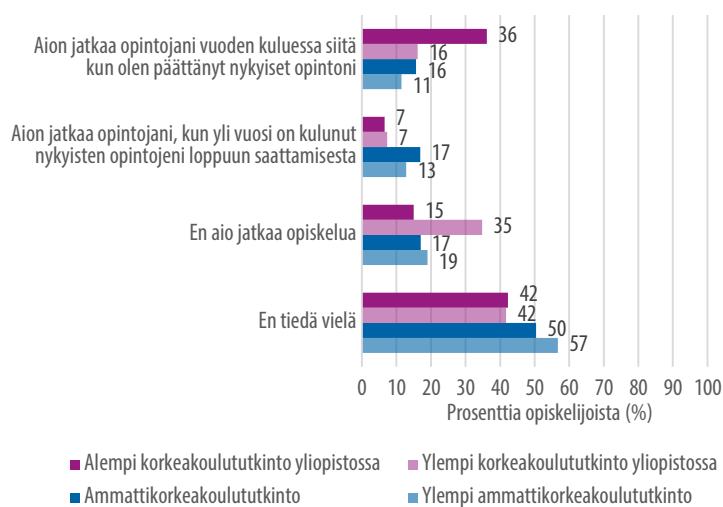

Kuvio 10. Erilaisten tekijöiden vaikutus opintojen etenemiseen.

5.5 Korkeakouluopintojen jatkaminen nykyisten opintojen jälkeen

Yliopisto-opiskelijoista joka neljäs aikoo jatkaa korkeakouluopintojaan vuoden kuluessa nykyisten opintojen päättymisestä ja 7 prosenttia yli vuoden kuluttua. Ylempää korkeakoulututkintoa yliopistossa suorittavista 16 prosenttia aikoo suuntautua jatko-opintoihin. Alempaa korkeakoulututkintoa yliopistossa suorittavista 36 prosenttia aikoo jatkaa korkeakouluopintoja. Ammattikorkeakouluopiskelijoista 15 prosenttia aikoo jatkaa korkeakouluopintoja vuoden kuluessa ja 17 prosenttia yli vuoden kuluttua nykyisten korkeakouluopintojen päättymisestä. Yliopisto-opiskelijoista, jotka aikovat jatkaa opintojaan 68 prosenttia aikoo suorittaa korkeakoulututkinnon Suomessa ja 7 prosenttia ulkomailla.

Ulkomaalaisista opiskelijoista 54 prosenttia aikoo ainakin jossain vaiheessa jatkaa korkeakouluopintojaan nykyisten opintojen päätyttyä ja 37 prosenttia ulkomaalaisista opiskelijoista on aikeissa jatkaa opintojaan vuoden kuluessa. Ulkomaalaisista opiskelijoista, jotka aikovat jatkaa opintojaan, puolet aikoo suorittaa lisää korkeakouluopintoja Suomessa ja 14 prosenttia ulkomailla.

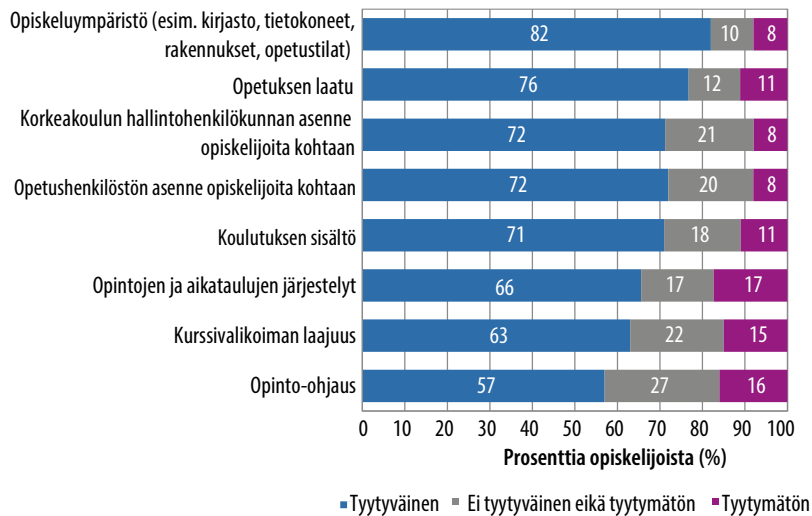

Kuvio 11. Korkeakouluopintojen jatkamisaikeet nykyisten opintojen jälkeen, opintoalan ja suoritettavan tutkinnon mukaan, prosenttia opiskelijoista

5.6 Tyytyväisyys opiskeluun

EUROSTUDENT-tutkimuksessa opiskelijat arvioivat tyytyväisyyttään opiskeluun liittyviin asioihin. Tyytyväisimpiä opiskelijat olivat opiskeluympäristöön, kuten opetustiloihin, rakennuksiin, kirjastoon ja tietokoneisiin. Jopa 82 prosenttia opiskelijoista oli näihin tyytyväisiä. Opetuksen laatuun on tyytyväisiä 76 prosenttia opiskelijoista ja opetuksen sisältöön 71 prosenttia. Opinto-ohjaus ja kurssivalikoiman laajuus saivat muita alemmat tyytyväisyysarviot, mutta niihinkin on tyytyväisiä noin 60 prosenttia opiskelijoista.

Ulkomaalaiset opiskelijat ovat keskimäärin hieman tyytyväisempiä opiskeluun liittyviin seikkoihin kuin suomalaiset korkeakouluopiskelijat keskimäärin. Koulutuksen sisältöön ja opetuksen laatuun ulkomaalaiset opiskelijat ovat kuitenkin hieman vähemmän tyytyväisiä kuin suomalaiset korkeakouluopiskelijat.

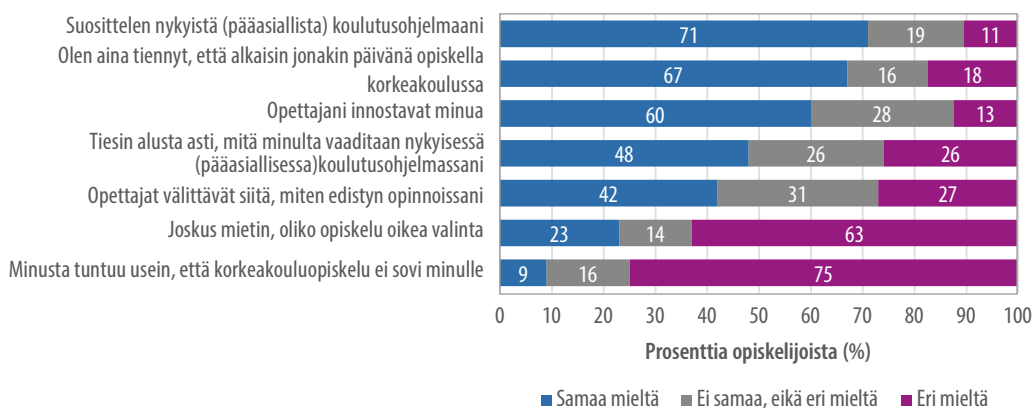

Kuvio 12. Korkeakouluopiskelijoiden suhtautuminen opintoihin liittyviin seikkoihin, prosenttia opiskelijoista.

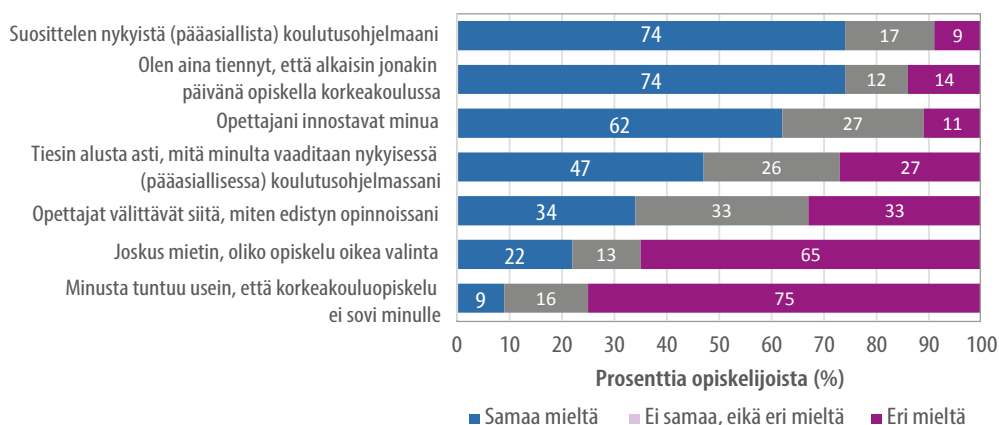
5.7 Opiskeluasenteet

Suurin osa (71 %) korkeakouluopiskelijoista suosittelee nykyistä pääasiallista koulutusohjelmaansa. Opiskelijoista 75 prosenttia kokee että korkeakouluopiskelu sopii heille. Kaksi kolmesta (67 %) on aina tiennyt hakeutuvansa korkeakouluopintoihin. Yliopisto-opiskelijoista jopa 74 prosenttia ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 60 prosenttia kokee näin. Opiskelijoista 60 prosenttia kokee opettajat innostaviksi, vaikkakin 27 prosenttia kokee, että opettajat eivät välitä siitä miten opinnoissa edistytään. Ammattikorkeakouluopiskelijoista puolet (51 %) kokee, että opettajat välittävät opiskelijan opintomenestyksestä, yliopisto-opiskelijoilla vastaava luku on 34 prosenttia. Puolet korkeakouluopiskelijoista (48 %) on tiennyt alusta alkaen mitä opinnoissa vaaditaan, mutta 23 prosenttia miettii joskus oliko opiskelu oikea valinta.

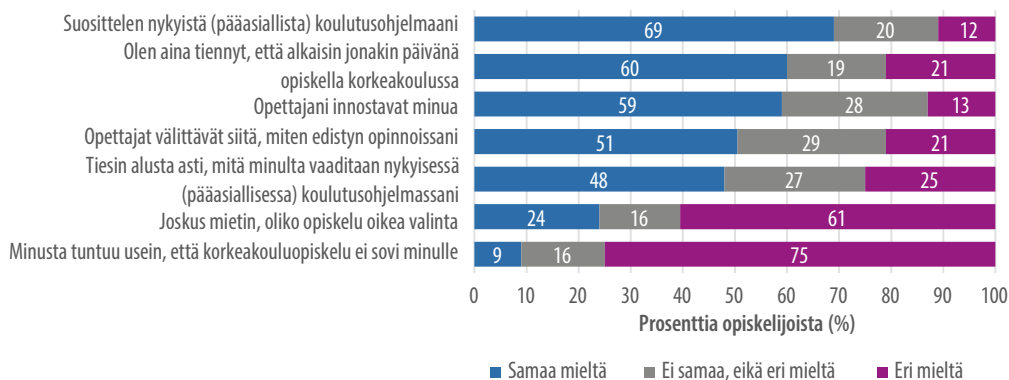
Kuvio 13 kuvaa prosenttiosuuksia kaikista opiskelijoista. Seuraavat kuviot kuvaavat korkeakoulusektoreittain saatuja tuloksia.

Kuvio 13. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluasenteet, prosenttia opiskelijoista.

Kuvio 14. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluasenteet, prosenttia yliopisto-opiskelijoista.

Kuvio 15. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluasenteet, prosenttia ammattikorkeakouluopiskelijoista.

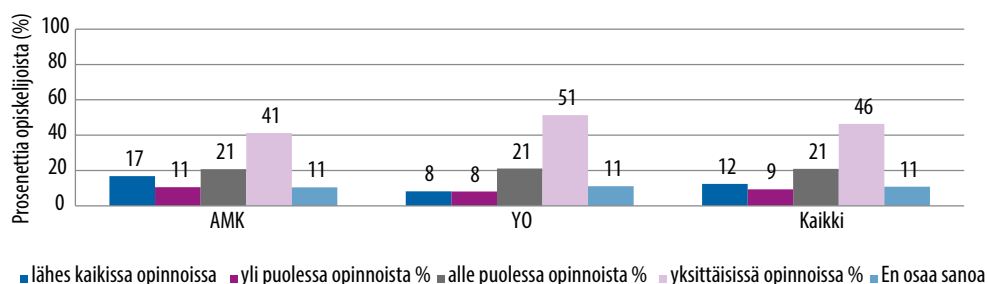
5.8 Verkko-opinnot

Sipilän hallituksen korkeakoulutuksen kärkihankkeen yksi tavoite on myös kehittää korkeakoulujen digitaalisia oppimisympäristöjä, verkko-opetustarjontaa ja digitaalista koulutussyhteistyötä, jotta opinnot sujuvoittuvat. Tulossopimuksissa toukokuussa 2016 yliopistojen kanssa ja lokakuussa 2016 ammattikorkeakoulujen kanssa sovittiin korkeakoulukohtaisista toimista näihin tavoitteisiin liittyen. Lisäksi oppimisympäristöjä kehitetään korkeakoulutuksen kärkihankerahoituksella, jota opetus- ja kulttuuriministeriö jakaa korkeakouluille yhteensä 75 miljoonaa euroa hallituskauden aikana.

Näistä syistä oli tässä EUROSTUDENT-tutkimuksessa tärkeää kartoittaa lähtötilannetta verkko-opetustarjonnassa korkeakouluopiskelijoiden näkökulmasta.

Opiskelijoista joka viides (22 %) ilmoitti, että kyselyajankohtana suoritetuista opinnoista vähintään yli puoleen on sisältynyt verkko-opetusta. Opiskelijoista 67 prosenttia ilmoitti että verkko-opetusta on sisältynyt enintään alle puoleen opinnoista. Opiskelijoista 46 prosenttia ilmoitti että verkko-opetusta on ollut saatavilla yksittäisissä opinnoissa.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijoilla verkko-opetusta oli saatavilla laajemmin kuin yliopisto-opiskelijoilla. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 28 prosenttia ja yliopisto-opiskelijoista 16 prosenttia ilmoitti vähintään yli puolessa opintoja olleen tarjolla verkko-opetusta.

Kuvio 16. Osuus verkko-opinnoista tämänhetkisissä opinnoissa koulutusmuodoittain, prosenttia opiskelijoista.

6 Opiskelijoiden ajankäyttö

6.1 Opiskeluun ja ansiotyöhön käytetty viikkotyöaika

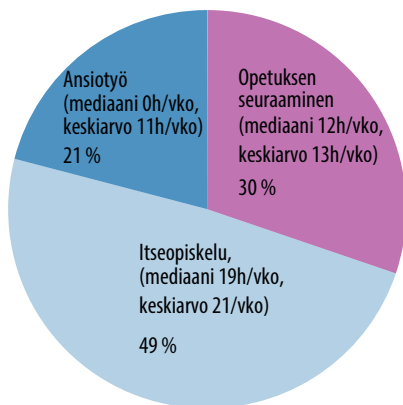
Opintoihin käytetty aika on kilpaillut jo aiempien Opiskelijatutkimusten tuloksissa ansiotyöhön käytetyn ajan kanssa. Opintojen ja työn yhteensovittamiseksi on käynnistetty useita hankkeita, joista on syntynyt myös malleja työn opinnollistamiseen (kts. <http://www.amkverkkovirta.fi/>). EUROSTUDENT VI -tutkimuksessa vastaajia pyydettiin kertomaan kuinka monta tuntia keskimäärin he käyttivät eri viikon päivinä opetuksen seuraamiseen, itsenäiseen opiskeluun ja ansiotyöhön, ja nämä tiedot auttavat edelleen pohtimaan tätä tematiikkaa.

Keskimäärin opiskelijat käyttävät opiskeluun aikaa 33 tuntia viikossa (mediaani). Opiskelijoista 80 % käyttää opiskeluun aikaa yli 20 tuntia viikossa, päätoimiseksi opiskelijoiksi itsensä ilmoittaneista yli 20 tuntia opiskeluun käyttää vielä tätäkin useampi (86 %). Korkeakouluopiskelijoista 57 prosenttia ilmoittaa opiskelevansa yli 30 tuntia viikossa. Ammattikorkeakoulujen opiskelijat ja yliopisto-opiskelijat käyttivät opiskeluun keskimäärin yhtä paljon tunteja viikossa, 33 tuntia (mediaani). Ulkomaalaiset opiskelijat keskimäärin 38 tuntia viikossa (mediaani). Ammattikorkeakouluissa käytetään keskimäärin 20 tuntia viikossa opetuksen seuraamiseen ja 12 tuntia itseopiskeluun (mediaani), kun taas yliopistossa käytetään keskimäärin 19 tuntia itseopiskeluun ja 12 tuntia opetuksen seuraamiseen.

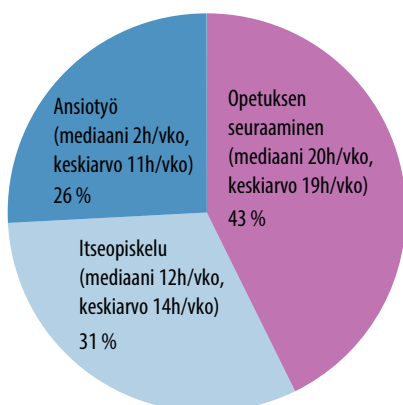
Eniten aikaa opiskeluun käyttävät opiskelijat, jotka eivät lainkaan tee ansiotyötä, heillä opiskelutunteja on keskimäärin 36 tuntia viikossa (mediaani). Työssäkäyvät opiskelijat käyttävät opiskeluun 29 tuntia viikossa. Työssäkäynnin päätoimisuus vähentää opiskeluun käytettyä aikaa; kun alle 20 tuntia viikossa ansiotyötä tekevät käyttävät opiskeluun keskimäärin 33 tuntia, niin yli 20 tuntia viikossa ansiotyössä olevat käyttävät opiskeluun enää 20 tuntia viikossa. Perheelliset opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 30 tuntia viikossa. Perheelliset, työssäkäyvät opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 22 tuntia viikossa. Perheelliset, kokopäiväistä (yli 30h/vko) ansiotyötä tekevät opiskelijat käyttävät opiskeluun keskimäärin 17 tuntia viikossa.

Opintoaloittain tarkasteltuna ammattikorkeakoulujen opiskelijoista selvästi eniten aikaa opiskeluun käyttivät sosiaali-, terveys- ja liikunta-alojen opiskelijat. Heistä 85 prosenttia käytti opiskeluun viikossa vähintään 20 tuntia ja lähes kaksi kolmesta (67 %) yli 30 tuntia. Yliopisto-opiskelijoista selvästi eniten aikaa opiskeluun viikossa käyttivät lääketieteen opiskelijat. Heistä 90 prosenttia käytti opiskeluun vähintään 20 tuntia viikossa ja 72 prosenttia yli 30 tuntia viikossa.

Ulkomaalaisista opiskelijoista 16 prosenttia käytti ansiotyöhön aikaa yli 20 tuntia viikossa. Opiskeluun yli 20 tuntia viikossa käytti 87 % ulkomaalaisista opiskelijoista.

Kuvio 17. Yliopisto-opiskelijoiden itseopiskeluun, opetuksen seuraamiseen ja ansiotyöhön käyttämän ajan jakautuminen keskimäärin viikossa

Kuvio 18. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden itseopiskeluun, opetuksen seuraamiseen ja ansiotyöhön käyttämän ajan jakautuminen keskimäärin viikossa

Opiskelijoista puolet lukeutuu ryhmään, jotka eivät ole ilmoittaneet tehneensä ansiotyötunteja. Heistä kaksi kolmesta (67 %) käyttää opiskeluun yli 30 tuntia viikossa ja lähes 90 prosenttia opiskelee vähintään 20 tuntia viikossa. Toiseksi eniten, 19 prosenttia, opiskelijoista lukeutuu maksimissaan 10 tuntia viikossa ansiotyötä tekeviin. Heistäkin kaksi kolmesta käyttää opiskeluun yli 30 tuntia viikossa ja 86 prosenttia opiskelee vähintään 20 tuntia viikossa. Korkeakouluopiskelijoista 14 prosenttia tekee ansiotyötä 11-20 tuntia ja heistä 51 prosenttia käyttää opiskeluun yli 30 tuntia viikossa ja 79 prosenttia vähintään 20 tuntia. Opiskelijoista 12 prosenttia tekee yli 30-tuntista työviikkoa ansiotyössä, joka viides opiskelee samalla yli 30 tuntia viikossa, 41 prosenttia heistä opiskelee vähintään 20 tuntia ja 59 prosenttia alle 20 tuntia viikossa.

6.2 Tyytyväisyys työmäärään

Korkeakouluopiskelijoista 45 prosenttia haluaisi käyttää nykyistä enemmän aikaa oma-toimiseen opiskeluun. Opiskelijoista puolet oli tyytyväisiä opetuksen määrään. Vain harva halusi käyttää opintoihin nykyistä vähemmän aikaa. Erityisesti työssäkäyvät opiskelijat kaipasivat lisää aikaa opiskeluihin ja heistä erityisesti ne jotka tekevät ansiotyötä yli 30 tuntia viikossa. Yliopistojen opiskelijat kokivat ajan puutetta opiskelun suhteen hieman ammattikorkeakoulujen opiskelijoita useammin.

Opiskelijoista 44 prosenttia oli tyytyväisiä ansiotyön määrään ajankäytössään, mutta 41 prosenttia haluaisi käyttää enemmän aikaa ansiotyöhön. Eniten aikaa ansiotyöhön haluaisivat käyttää opiskelijat, jotka eivät tällä hetkellä tee lainkaan ansiotyötä tai tekevät sitä alle 10 tuntia viikossa. Ansiotyötä haluaisi tehdä jopa puolet sellaisista korkeakouluopiskelijoista jotka eivät kyselyajankohtana käyneet ansiotyössä.

6.3 Työssäkäynnin syyt

Yli 30-vuotiaista opiskelijoista 59 prosenttia käy ansiotyössä. Kaikista työssäkäyvistä korkeakouluopiskelijoista 74 prosenttia ja yli 30-vuotiaista aikuisopiskelijoista 94 prosenttia käy ansiotyössä rahoittaakseen elämisen. Opiskelijoista 68 prosenttia kokee, että heillä ei olisi varaa opiskella ilman ansiotyössä käyntiä. Joka neljäs opiskelija käy työssä, koska heidän on tuettava taloudellisesti läheisiään, kuten lapsiaan tai puolisoaan. Opiskelijoista 53 prosenttia ilmoittaa että heidän ansiotyönsä liittyy hyvin tai melko läheisesti koulutusohjelman sisältöön. Opiskelijoista 74 prosenttia ilmoittaa tekevänsä ansiotyötä saadakseen työkokemusta.

7 Opiskelijoiden toimeentulo ja menot

7.1 Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulon lähteet ja tulot

EUROSTUDENT VI –tutkimukseen vastanneita korkeakouluopiskelijoita pyydettiin erittelemään mistä tulonlähteistä heidän toimeentulonsa muodostuu lukuvuoden aikana. Täsmällinen kysymys oli: ”Arvioi kuukausittain käytettävissä olevat keskimääräiset tulosi lukukauden aikana seuraavan ryhmittelyn mukaisesti (€/kk, keskimäärin)”.

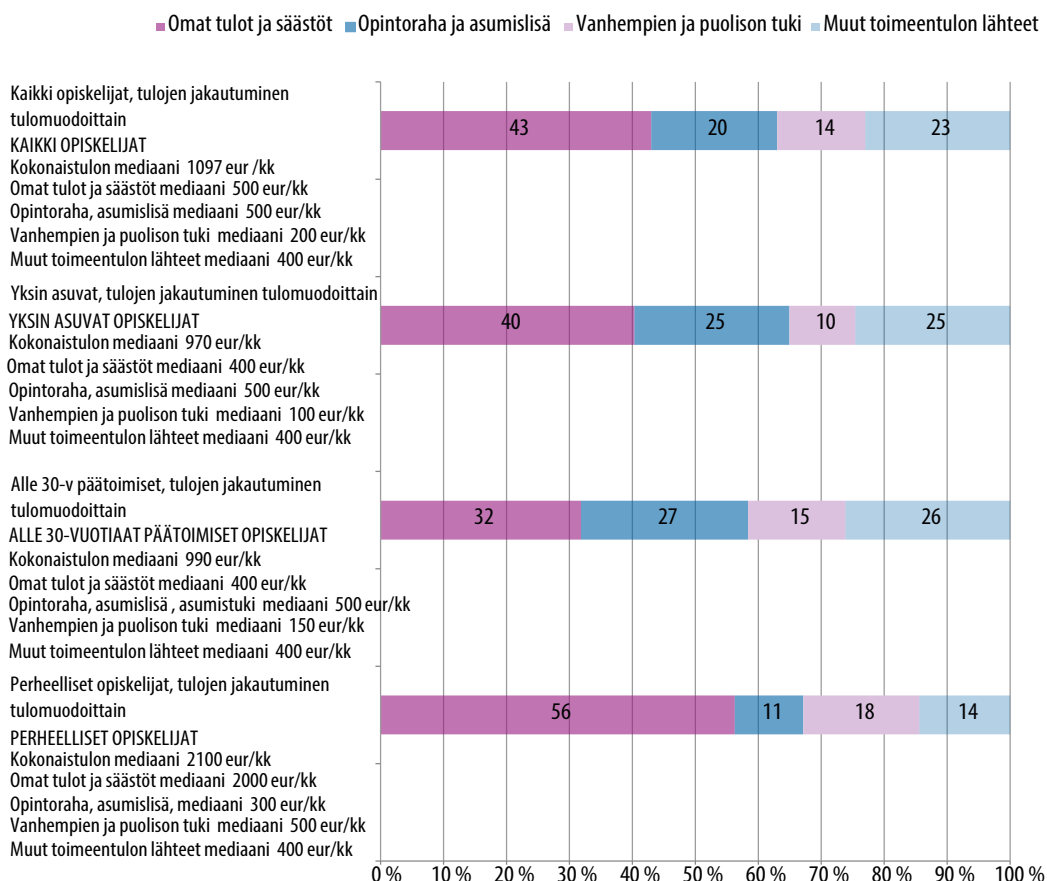
Kaikkien tuloja ilmoittaneiden korkeakouluopiskelijoiden keskimääräinen kuukausitulo on vastausten mukaan 1097 euroa kuukaudessa. Tuloihin lasketaan tavanomaisten tulonlähteiden lisäksi myös vanhempien ja puolison opiskelijan puolesta maksamat kulut. Tulonsaajissa on mukana myös aikuisopiskelijat. Aikuisopiskelijoilla ansiotyössä käynti on yleistä, tämä vaikuttaa myös tarkasteltavaan kokonaistuloon korottavasti. Yksin asuvien opiskelijoiden mediaanitulo kuukaudessa on 970 euroa. Alle 30-vuotiaiden opiskelijoiden, jotka ovat ilmoittaneet saavansa lukuvuoden aikana tuloja ja jotka eivät työskentele yli 30 tuntia viikossa lukukauden aikana, keskimääräinen kuukausitulo on 990 euroa (mediaani). Ulkomaalaisten opiskelijoiden keskimääräinen kuukausitulo on 987 euroa (mediaani).

Tulonsa ilmoittaneista opiskelijoista 59 prosenttia sai opintotukea ja/tai asumislisää, keskimäärin 500 euroa kuukaudessa (mediaani). Alle 30-vuotiaista opintotukea ja/tai asumisen tukea sai 70 prosenttia opiskelijoista, keskimäärin 500e/kk. Opiskelijoista 51 prosenttia ilmoitti saaneensa ansiotyötuloja keskimäärin 500 euroa kuukaudessa lukuvuoden aikana, tähän summaan laskettiin mukaan myös lukukaudella käyttöön otettuja, lomakausina ansaittuja, palkkatuloja. Alle 30-vuotiaista omia ansiotyötuloja oli 53 prosentilla, keskimäärin 400e/kk.

Korkeakouluopiskelijoista 45 prosenttia sai taloudellista tukea vanhemmilta tai puolisolta, keskimäärin 200 euroa kuukaudessa (mediaani). Opiskelijoista 38 prosentilla oli muita toimeentulon lähteitä kuten opintolaina, yleinen asumistuki, toimeentulotuki tai lapsilisät, muiden toimeentulon lähteiden osuus oli keskimäärin 400 euroa kuukaudessa.

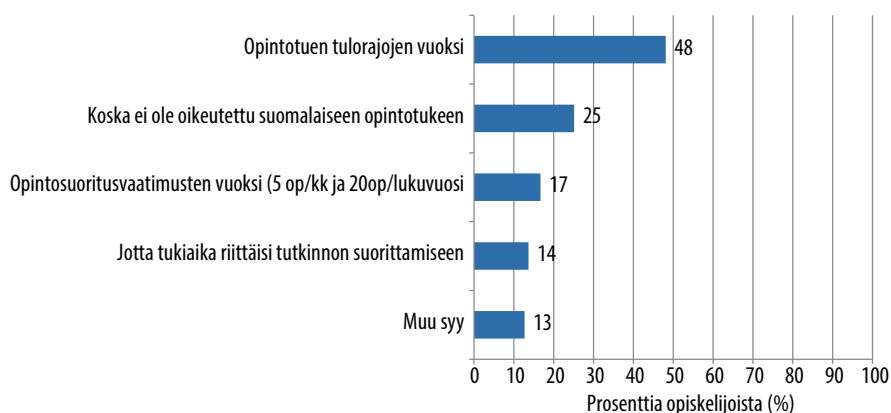
Mediaanilukuja tulkittaessa on huomattava, että mediaaniluku ilmaisee jakauman tyypillisen arvon. Mediaaniluku on jakauman keskimäinen havaintoarvo, kun havainnot on järjestetty suuruusjärjestykseen. Mediaanituloja eri tulomuodoista ei siis voi laskea yhteen.

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otuksen raportissa ”Monituloiset” taustoitetaan laajemmin opiskelijoiden tulojen muodostumista. Raportin mukaan tyypillistä korkeakouluopiskelijoille on ns. monituloisuus; tulot koostuvat samanaikaisesti monista eri lähteistä, kuten opintotuesta, palkkatuloista ja vanhempien tuesta. (Otus, 2013) Otuksen tutkimuksessa jaetaan pienituloisimpien opiskelijaryhmien joukkoon yksin opiskelija-asunnossa elävät, vanhempien tai tuttavien asunnossa asuvat ja suurituloisimpiin kuuluvat lapsiperheet ja työssäkäyvän puolison kanssa asuvat opiskelijat.

Kuvio 19. Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulon lähteiden jakautuminen lukukauden aikana sekä mediaanitulot opiskelija- ja tulotyypeittäin.

Korkeakouluopiskelijoista lähes joka kolmas (31 prosenttia) on rajoittanut opintojensa aikana opintotukikuukausien käyttöä, esimerkiksi palauttanut tai perunut tukea. Tukikuukausien rajoittamisen syyksi joka toinen ilmoittaa opintotuen tulorajat.

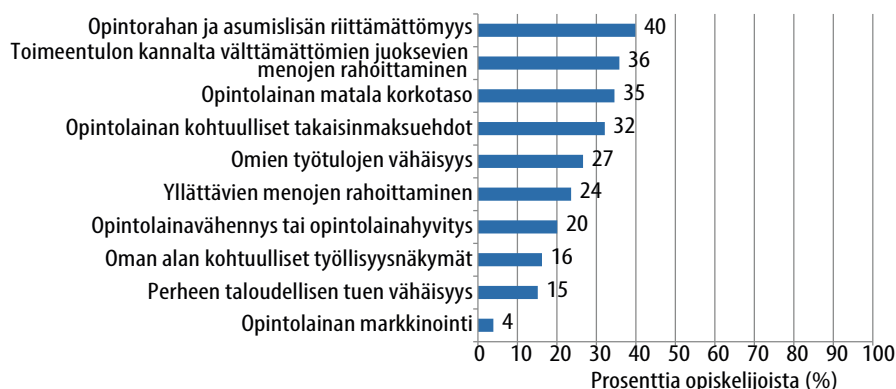

Kuvio 20. Syyt miksi rajoitti opintotukikuukausien käyttöä, prosenttia kuukausien käyttöä rajoittaneista opiskelijoista

7.2 Opintolaina

Korkeakouluopiskelijoilta tiedusteltiin heidän opintolainan nostamisestaan nykyisten korkeakouluopintojen aikana. Opiskelijoista 41 prosenttia on ottanut tai aikoo ottaa opintolainaa. Lainaa nostaneet tai lainanottoa harkitsevat ilmoittivat ottavansa lainaa koko opintojensa aikana keskimäärin 9 000 euroa. Opiskelijoista 45 prosenttia ei ole ottanut, eikä aio ottaa lainaa. Opiskelijoista 14 prosenttia ei vielä tiedä lainanottoaikeistaan.

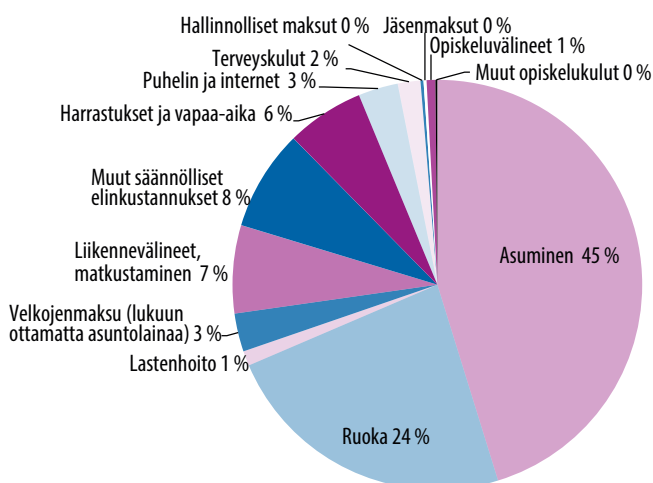
Kyselyvuonna Suomesta opintolainaa nostaneilta tiedusteltiin tärkeimpiä syitä opintolainan nostamiselle. Lainaa nostaneista 40 prosenttia mainitsi syyksi opintolainan ja asumislisän riittämättömyyden ja 36 prosenttia toimeentulon kannalta välttämättömien juoksevien menojen rahoittamisen. Opintolainan matala korkotaso oli yhtenä vaikuttimena 35 prosentilla lainaa nostaneista ja kohtuulliset takaisinmaksuehdot 32 prosentilla. Opiskelijoista 27 prosenttia otti opintolainaa paikatakseen vähäisiä työtulojaan. Joka neljäs turvautui opintolainaan rahoittaakseen yllättäviä menoja.

Kuvio 21. Syyt ottaa opintolainaa, prosenttia lainaa ottaneista opiskelijoista

7.3 Korkeakouluopiskelijoiden menot

Opiskelijoiden talouden kokonaismenot vaihtelevat selvästi opiskelijan perheellisyyden, asumismuodon ja hieman myös sukupuolen mukaan. Kaikkien menoja ilmoittaneiden opiskelijoiden keskimääräiset menot (mediaani) ovat 904 euroa kuukaudessa. Lisäksi vanhemmat tai puoliso saattoivat suorittaa joitakin maksuja tai hankintoja opiskelijan puolesta. Perheelliset opiskelijat käyttivät keskimäärin (mediaani) 1640 euroa kuukaudessa. Vähiten rahaa kuukaudessa käyttävät ulkomaalaiset opiskelijat, keskimäärin 687 euroa (mediaani). Naiset käyttivät keskimäärin 910 euroa ja miehet 855 euroa kuukaudessa.

Kuvio 22. Korkeakouluopiskelijoiden menojen jakautuminen

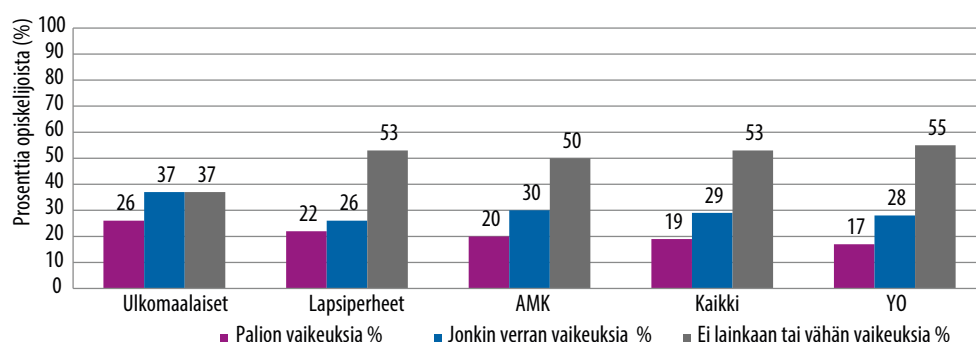
Korkeakouluopiskelijoiden käytettävissä olevista tuloista ja säästöistä suurin erä kuukaudessa menee asumisen kuluihin (vuokra, lainanlyhennys, yhtiövastike, sähkö- ja vesimaksut ym.). Seuraavaksi eniten rahaa kuluu ruokaan. Perheelliset opiskelijat käyttävät rahaa lasten hoitoon. Perheellisten opiskelijoiden kokonaismenot (mediaani) ovat kaksinkertaiset perheettömiin nähden. Menot jakautuvat kuitenkin samanlaisessa suhteessa menokohteittain sekä perheellisillä, että perheettömillä.

Taulukko 6. Korkeakouluopiskelijoiden menojen jakautuminen menokohteittain EUR (mediaani)

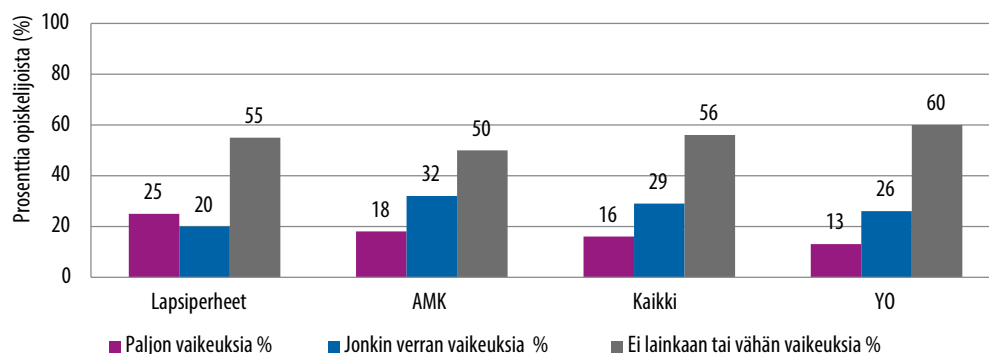
	Kaikki	Miehet	Naiset	Amk	Yli- opisto	Ulko- maalaiset	Perheel- liset	Ei- perheel- liset	Yksin asuvat
Kokonaismenot eri opiskelijaryhmillä (vain ne joilla menoja)	904	855	910	920	910	687	1 640	810	814
asuminen	415	400	430	435	430	300	700	400	430
ruoka	200	200	200	200	200	200	400	200	200
Liikennevälineet, matkustaminen	50	50	50	60	50	50	100	50	50
Puhelinlasku, tietotekniikka ja internet	30	30	30	30	30	20	50	27	30
Terveyskulut (lääkkeet, terveyspalvelut, tapaturma- ja sairausvakuutukset)	20	20	20	20	20	20	35	20	20
Lastenhoito	180	200	170	168	170	200	185	0	0
Velkojenmaksu (lukuun ottamatta asuntolainaa)	150	150	120	150	120	150	200	100	100
Harrastukset ja vapaa-aika	50	50	50	50	50	50	70	50	50
Muut säännölliset elinkustannukset (vaatteet, hygienia, tupakka, lemmikit, vakuutus (lukuun ottamatta sairausvakuutusta))	50	50	60	60	60	50	100	50	50
Hallinnolliset maksut	18	17	17	8	17	13	17	17	17
Ylioppilaskunnan tai opiskelijakunnan (AMK) jäsenmaksu	16	17	15	5	15	17	15	17	17
Opiskeluvälineet (esim. kirjat, kopiointi, DVD:t, opintoretket)	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Muut säännölliset opiskeluun liittyvät kulut (esim. yksityistunnit, ylimääräiset kurssit)	11	10	12	10	12	10	17	8	8

7.4 Korkeakouluopiskelijoiden taloudellinen tilanne

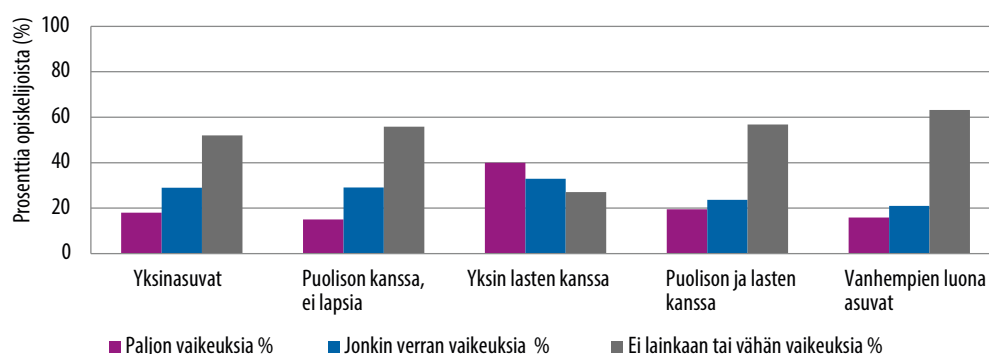
Korkeakouluopiskelijoista puolet (53 %) ilmoitti, että heillä ei ole juurikaan vaikeuksia saada rahoja riittämään. Opiskelijoista 29 prosentilla on jonkin verran vaikeuksia ja 19 prosentilla paljon vaikeuksia saada rahat riittämään. Opiskelijoiden kokemus taloudellisista vaikeuksista on hieman vähentynyt vuoden 2014 kyselyyn nähden. Edelleen on kuitenkin huolestuttavaa, että lapsiperheillä on ongelmia saada rahoja riittämään.

Kuvio 23. Kaikkien korkeakouluopiskelijoiden käsitys taloudellisesta tilanteestaan (mukana myös aikuisopiskelijat)

Kuvio 24. Korkeakouluopiskelijoiden käsitys taloudellisesta tilanteestaan (ilman aikuisopiskelijoita, opiskelijoita ja yli 30-tuntia viikossa ansiotyötä tekeviä opiskelijoita)

Kuvio 25. Korkeakouluopiskelijoiden käsitys taloudellisesta tilanteestaan asumismuodon mukaan

8 Opiskelijaliikkuvuus

8.1 Kansainvälinen kokemus ja kiinnostus

EU:n koulutusneuvosto asetti vuonna 2011 opiskelijaliikkuvuuden tavoitearvoksi, että vähintään 20 prosentilla korkeakoulututkinnon suorittaneista opintoihin sisältyisi opiskelu- tai työharjoittelujakso ulkomailla vuoteen 2020 mennessä. Korkeakouluopiskelijoista 13 prosenttia on ollut ulkomaan liikkuvuusjaksolla.* Opiskelijoista 23 prosenttia ei ole vielä ollut, mutta on halukas lähtemään opiskelijavaihtoon ulkomaille.

Keskimäärin opiskelijavaihdossa vietetään viisi kuukautta (mediaani). Opiskelijavaihtoon lähdetään useimmiten Erasmus -vaihto-ohjelman kautta (54 %). Opiskelijavaihtoon suunnataan eniten Saksaan, sitten Iso-Britanniaan ja Ruotsiin.

Kaikista opiskelijoista 64 prosenttia ja alle 30-vuotiaista 59 prosenttia ei ole ollut, eikä aio lähteä opiskelijavaihtoon.

Suurimmat syyt olla lähtemättä vaihtoon ovat taloudelliset syyt, ero perheestä tai puolisoista ja huoli vakituisen työpaikan menettämisestä; etenkin aikuisopiskelijoiden säännöllinen työssäkäynti selittää osan vaihtohaluttomuudesta tässä tutkimuksessa.

*EUROSTUDENT ohjeiden mukaan opintoihin liittyvää harjoittelua ei voitu kyselyssä huomioida. Harjoittelu huomiointiin edellisessä kyselyssä.

Taulukko 7. Ulkomailla olleiden tai sitä suunnittelevien osuus opintoalan mukaan, mukana ei ulkomalaisia opiskelijoita

	Kaikki		Yliopisto		AMK	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
On ollut opiskelijavaihdossa	794	13	486	15	307	10
Ei ole ollut opiskelijavaihdossa, mutta aikoo vaihtoon	1 405	23	772	24	633	21
Ei ole ollut opiskelijavaihdossa, eikä aio vaihtoon	3 962	64	1 908	60	2 054	69
Yhteensä	6 161	100	3 166	100	2 994	100

Yliopisto-opiskelijat ovat kiinnostuneempia hakeutumaan opiskelijavaihtoon, kuin ammattikorkeakoulujen opiskelijat. Yliopisto-opiskelijoista 40 prosenttia on ollut opiskelijavaihdossa tai suunnittelee lähtevänsä vaihtoon, kun ammattikorkeakoulujen opiskelijoista reilut kaksi kolmesta (69 %) on päättänyt olla lähtemättä vaihtoon.

EUROSTUDENT-tutkimuksen opiskelijavaihtoaikkeitä koskevat kysymykset ohjeineen ja vastausvaihtoehtoineen ovat vaihdelleet joka kierroksella, joten eri kierrosten tulokset ole täysin vertailukelpoiset keskenään.

8.2 Ulkomaanjakson rahoittaminen

Tärkein rahoituksen muoto ulkomailla opiskelleille on opintotuki tai opintolaina. Tämä oli pääasiallinen ulkomaanjakson rahoitusmuoto 48 prosentilla ulkomailla opiskelleista. Opiskelijoista joka neljäs (24 %) rahoittaa ulkomaanjakson aiemmasta ansiotyöstä kertyneillä tuloilla tai säästöillä. Opiskelijoista 12 prosenttia rahoittaa ulkomaanjakson pääosin vanhemmilta tai puolisolta saadulla rahalla.

Taulukko 8. Ulkomaanjakson rahoitus opiskelijoilla, jotka ovat suorittaneet ulkomaanjakson, mukana ei ulkomaalaisia opiskelijoita

Pääasiallinen rahoitusmuoto	Kaikki %
Suomalainen opintotuki/laina	55
Tulot aiemmasta ansiotyöstä tai omat säästöt	24
Vanhempien/sukulaisten/puolison tuki	6
EU-stipendi (esim. Erasmus-apuraha)	3
Stipendi/laina ulkomaan opintoja varten	...
Jokin muu	2
Palkkatulot ulkomailla opintojen ohella tehdystä työstä	1
Kohdemaan opintotuki/laina	...
Rahoitus yrityksiltä tai järjestöiltä	1
Yhteensä rahoitusta saaneet	100

9 Opiskelijoiden odotukset tulevaisuudelta

EUROSTUDENT VI -tutkimuksessa pyrittiin kartoittamaan opiskelijoiden tulevaisuusnäkömiä sekä tulevaisuuden työllistymistä koskevin väittämin.

9.1 Opiskelijan arvio palkastaan ensimmäisen työvuoden jälkeen

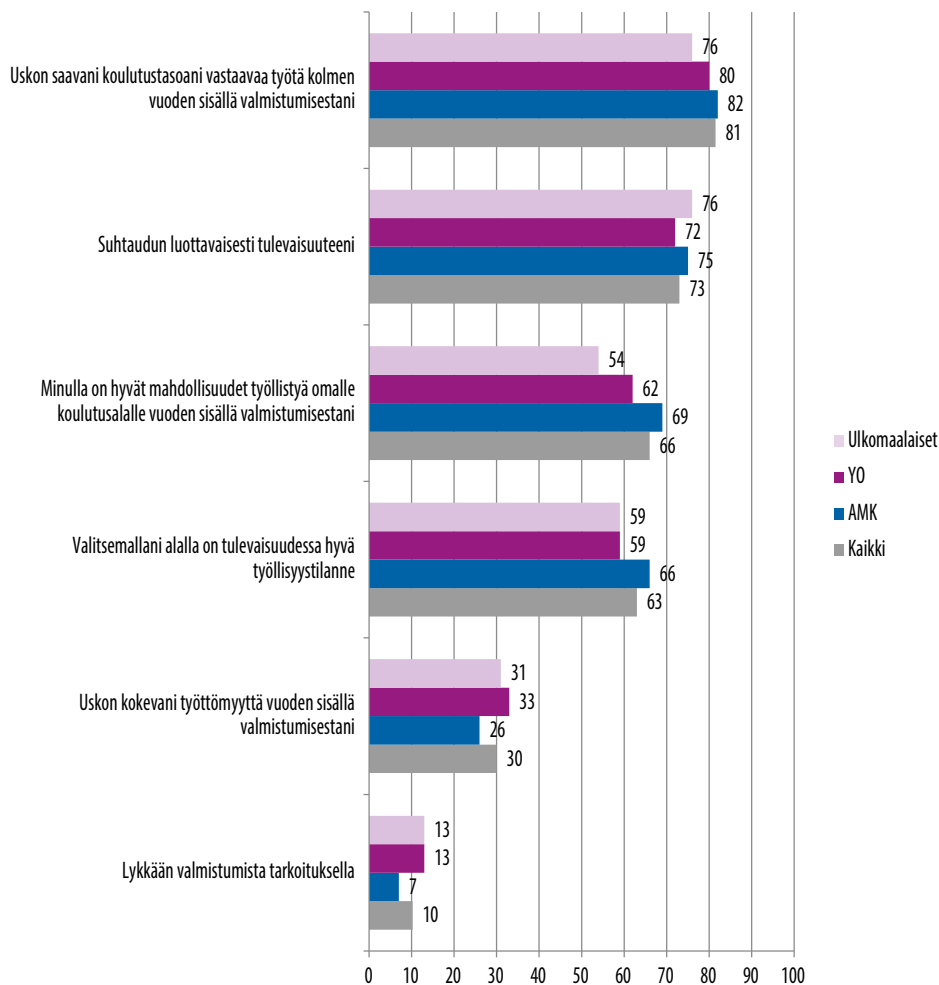
Opiskelijat arvioivat tulevaksi palkakseen 2 600 euroa kuukaudessa (mediaani). Yliopisto-opiskelijat arvioivat tulevaksi alkupalkakseen 3 000 euroa kuukaudessa (mediaani) ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat 2 500 euroa kuukaudessa. Miehet arvioivat saavansa 3 000 euroa ja naiset 2 500 euroa kuukaudessa. Yliopistojen naisopiskelijat arvioivat saavansa 2 800 euroa ja miesopiskelijat 3 000 euroa. Ammattikorkeakoulujen naisopiskelijat arvioivat saavansa 2 400 euroa ja miesopiskelijat 2 800 euroa.

Aloittain tarkasteltuna enin osa ammattikorkeakouluopiskelijoista arvioi palkkansa sijoittuvan välille 2 500–3 000 euroa. Yliopiston aloilla tilanne on sama, lukuun ottamatta lääketieteellisiä aloja. Lääketieteellisten alojen opiskelijoista puolet (53 %) arvioivat bruttopalkkansa olevan ensimmäisen työvuoden päätteeksi yli 4 000 euroa kuukaudessa. Myös oikeustieteellisen alan opiskelijat arvioivat tulonsa hieman muita aloja paremmiksi.

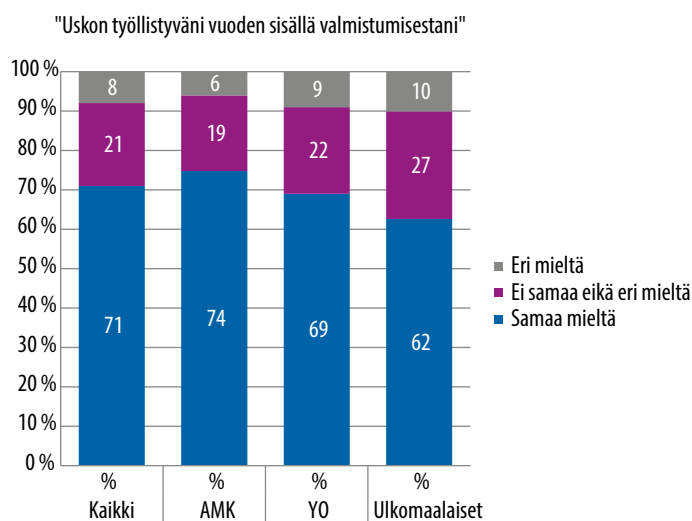
9.2 Suhtautuminen työllistymistä koskeviin väittämiin

Kolme neljästä (73 %) suomalaisesta korkeakouluopiskelijasta suhtautuu luottavaisesti tulevaisuuteensa. Luku on pysynyt lähes ennallaan vuoden 2014 Opiskelijatutkimukseen nähden; tuolloin 78 prosenttia suhtautui luottavaisesti tulevaisuuteen. Kaksi kolmesta opiskelijasta (63 %) arvioi, että omalla alalla on tulevaisuudessa hyvä työllisyystilanne, vuonna

2014 näin koki 68 prosenttia korkeakouluopiskelijoista. Niiden opiskelijoiden osuus, jotka uskoivat työllistyvänsä jo vuoden sisällä valmistumisesta, oli 71 prosenttia kaikista opiskelijoista. Vuoden 2014 kyselyssä asiaa ei kysytty. Korkeakouluopiskelijoista 66 prosenttia uskoi saavansa oman alan töitä vuoden sisällä valmistumisesta, vuoden 2014 kyselyssä 69 prosenttia arvioi näin.

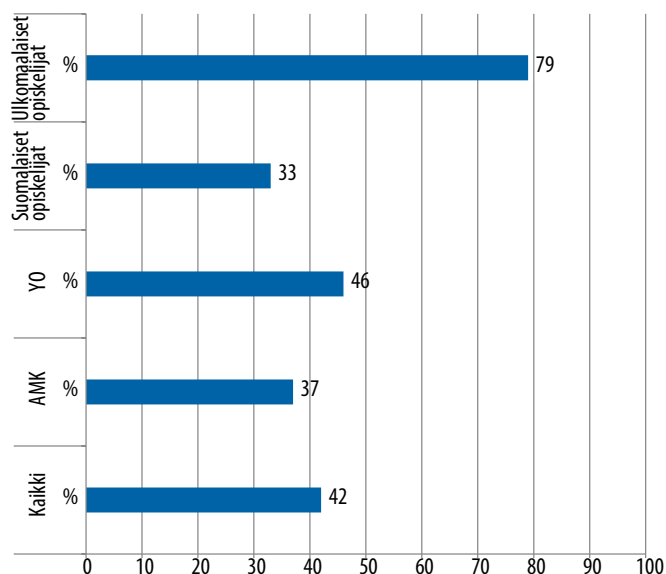

Kuvio 26. Suhtautuminen tulevaisuutta ja työllistymistä koskeviin väittämiin, korkeakoulutyyppin mukaan, samaa mieltä väitteestä olevien osuudet, prosenttia opiskelijoista.

Kuvio 27. Korkeakouluopiskelijoiden työllistymisodotukset korkeakoulutyyppin mukaan

Jos en valmistuttuani löydä Suomesta mieleistäni työpaikkaa, lähten ulkomaille työnhakuun

Kuvio 28. Suhtautuminen työllistymistä Suomessa koskevaan väittämään, korkeakoulutyyppin sekä kansalaisuuden mukaan, samaa mieltä väitteestä olevien osuudet, prosenttia opiskelijoista.

Opiskelijoista 30 prosenttia opiskelijasta arvioi kokevansa vuoden sisällä valmistumisesta työttömyysjakson. Yliopisto-opiskelijoista hieman vuoden 2014 kyselyä harvempi koki oman alan työllisyystilanteensa hyväksi. Joka kymmenes korkeakouluopiskelija aikoo lykkätä valmistumista tarkoituksella myöhemmäksi. Jos Suomesta ei löydy mieleistä työpaikkaa, aikoo noin joka kolmas (33 %) suomalaisista opiskelijoista lähteä ulkomaille työnhakuun.

Ulkomaalaiset opiskelijat luottivat työllistymismahdollisuuksiinsa hieman suomalaisia opiskelijoita heikommin. Ulkomaalaisista opiskelijoista ulkomaille työnhakuun lähtisi jopa 79 prosenttia.

Opiskelijat, jotka olivat olleet säännöllisessä ansiotyössä ennen ensimmäisiä korkeakouluopintojaan, näkivät työllistymismahdollsuuutensa parempina kuin opiskelijat, joilla ei ollut opintoja edeltävää työkokemusta. Päätoimisesti, yli 30 tuntia viikossa, opiskelevat ja toisaalta sivutoimisesti opiskelevat, yli 30-tuntia ansiotyötä tekevät näkivät työllistyvänsä nopeammin ja useammin oman alan työhön, kuin muut. Opiskelijat, jotka olivat suorittaneet opintojaan omia tavoitteitaan nopeammin, luottivat työllistymismahdollsuuksiinsa muita enemmän. Opiskelijat, jotka olivat pitäneet vähintään vuoden mittaisen tauon nykyisten korkeakouluopintojensa aikana, näkivät työllistyvänsä hitaammin kuin yhtäjaksoisesti opiskelleet.

LÄHTEET

- Hauschildt, K., Gwosć, C., Netz, N. & Mishra, S. (2015). Social and economic conditions of student life in Europe. Synopsis of indicators. Eurostudent V 2012–2015. Bielefeld: W. Bertelsmann Verlag.
- Kosunen, S., Haltia, N. & Jokila, S. (2015). Valmennuskurssit ja mahdollisuuksien tasa-arvo yliopistokoulutukseen hakeutumisessa. *Kasvatus* 46 (4), 334–348.
- Mikkonen Janne, Lavikainen Elina ja Saari Juhani. Monituloiset. Korkeakouluopiskelijoiden tulonlähteet ja kokemus toimeentulosta erilaisissa elämäntilanteissa. *Otus* 2013:14.
- OKM (2016). Valmiina valintoihin. Ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen korkeakoulujen opiskelija-valinnoissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2016:37.
- OKM (2017). Valmiina valintoihin II. Ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2017:25.
- Pekkarinen, T. & Sarvimäki, M. (2016) Parempi tapa valita korkeakouluopiskelijat, VATT Policy Brief 1/2016.
- Potila, Anna-Kaarina. (2014). Opiskelijatutkimus 2014. Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulo ja opiskelu. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2014:10.
- VNK (2015). Ratkaisujen Suomi. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma. 29.5.2015.

Sammandrag – Centrala resultat i Eurostudent VI-undersökningen

Studerandenas bakgrund

- När utbildningsbakgrunden hos högskolestuderandes föräldrar utreddes beaktades utbildningen hos föräldern med den högsta utbildningen. Var femte (20 %) högskolestuderande har åtminstone en förälder med en högre högskoleexamen från ett universitet. 29 % av studerandenas föräldrar har högst yrkesexamen eller studentexamen. Hos 38 % av universitetsstuderandena och 21 % av yrkeshögskolestuderandena har åtminstone en av föräldrarna en högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen.
- Av alla studerande har ca var sjätte (16 %) ett eller flera barn. Av alla studerande har var sjätte (16 %) ett eller flera barn. Av yrkeshögskolestuderandena har 21 procent barn och av universitetsstuderandena 13 procent. Bland studerande som är äldre än 30 år har 42 procent barn. Av studerandena som har familj anser sig 66 procent vara heltidsstuderande. De totala utgifterna (median) hos hushåll med studerande med familj var dubbelt så stora som hos hushåll utan familj.

Faktorer som påverkar inledandet av studier

- Två av tre studerande (67 %) har förvärvsarbetat innan de inlett högskolestudier.
- I genomsnitt var femte studerande (20 %) har deltagit i en orienteringskurs när de sökt till högskolan.

Studiernas framskridande

- Närmare en tredjedel (31 %) av högskolestuderandena har sökt erkännande av tidigare eller annanstans förvärvat kunnande vid högskolan. Drygt hälften (57 %) av sökandena fick allting eller nästan allting tillgodoräknat och totalt 83 % fick tillgodoräknat minst hälften.
- 27 % av studerandena ansåg att erkännandet av tidigare eller annanstans förvärvat kunnande gjort studierna snabbare.
- Var femte (22 %) studerande meddelade att minst över hälften av studierna som avlagts vid undersökningstidpunkten hade innefattat nätundervisning. Studerande vid yrkeshögskolor hade större tillgång till nätundervisning än universitetsstuderande.
- 86 % av högskolestuderandena anser sig vara heltidsstuderande och 14 % deltidstuderande. En majoritet (83 %) av deltidstuderandena förvärvsarbetar. Av heltidsstuderandena använder 86 procent över 20 timmar per vecka till studierna, av deltidstuderandena förvärvsarbetar en majoritet (78 %) över 20 timmar per vecka. Av de arbetande studerandena anger 53 procent att deras förvärvsarbete har en nära eller ganska nära anknytning till utbildningsprogrammets innehåll.
- I genomsnitt använder studerandena 33 timmar per vecka (median) för studierna. De studerande som arbetar använder 29 timmar per vecka för studierna. De studerande som har familj använder i genomsnitt 30 timmar per vecka för studierna. De studerande som har familj och arbetar använder i genomsnitt 22 timmar per vecka för studierna. De studerande som har familj och arbetar heltid (över 30 h/vecka) använder i genomsnitt 17 timmar per vecka för studierna.
- 63 % av högskolestuderandena anser att studierna framskridit enligt planerna. 29 % av studerandena anser att studierna framskridit långsammare än de planerat. De viktigaste orsakerna till långsamt framskridande är behovet av att ordna utkomsten, den egna inställningen till studierna eller studiernas kravnivå. De studerande som använde över 20 timmar per vecka för studier ansåg sig kunna följa sina egna mål för studierna bra; 68 procent anger att deras mål uppnås.
- 45 % av högskolestuderandena vill använda mer tid för studier på eget initiativ. Hälften av studerandena var nöjda med undervisningsmängden. Endast få studerande ville använda mindre tid än för närvarande till studierna. I synnerhet de studerande som arbetar vill ha mer tid för studierna och särskilt de som arbetar över 30 timmar per vecka.

- I denna undersökning bedömde studerandena hur nöjda de är med frågor som gäller studierna. Studerandena var mest nöjda med studiemiljön såsom undervisningslokalerna, byggnaderna, biblioteket och datorerna, upp till 82 procent av studerandena var nöjda med dessa. 76 % av studerandena var nöjda med undervisningens kvalitet och 71 % med undervisningens innehåll. Största delen (71 %) av högskolestuderandena rekommenderar sitt nuvarande huvudsakliga utbildningsprogram. 75 % av studerandena anser att högskolestudier passar för dem. Två av tre (67 %) har alltid vetat att de ska söka till högskolestudier.

Studerandenas utkomst

- Månadsinkomsten hos alla högskolestuderande med inkomster är enligt undersökningen 1 097 euro per månad (median). Inkomsttagarna innefattar även vuxenstuderande. Månadsinkomsten hos ensamboende studerande är 970 euro.
- De genomsnittliga utgifterna hos alla studerande som anmält utgifter är 904 euro per månad (median). Studerande med familj använder i genomsnitt 1 640 euro per månad (median). De lägsta utgifterna per månad har utländska studerande, i genomsnitt 867 euro (median). Boendeutgifterna är den största enskilda utgiftsposten.
- 29 % av studerandena hade vissa svårigheter och 19 % mycket svårigheter med att få pengarna att räcka till.

Studerandenas mobilitet

- 13 % av högskolestuderandena hade varit på en mobilitetsperiod utomlands. 23 % av studerandena hade inte ännu varit det, men var villiga att åka på utbyte utomlands. I genomsnitt tillbringar man fem månader (median) i utbyte. Oftast åker studerande på utbyte genom Erasmus-programmet (54 %).
- Den viktigaste finansieringsformen för dem som studerar utomlands är studiestöd eller studielån. Detta var den huvudsakliga finansieringsformen för utlandsperioder hos 48 % av dem som studerat utomlands. Var fjärde studerande (24 %) finansierar utlandsperioden med inkomster från tidigare förvärvsarbete eller besparingar.

Studerandenas förväntningar på framtiden

- Tre av fyra (73 %) finländska högskolestuderande förhåller sig förtroendefullt till sin framtid. Två av tre studerande (63 %) tror att sysselsättningsläget inom den egna branschen är bra i framtiden. 71 % av alla studerande trodde att de får jobb redan inom ett år efter utexamineringen.
- Studerandena bedömer att deras bruttolön ett år efter utexamineringen är 2 600 euro per månad (median). Universitetsstuderande bedömer att deras framtida startlön blir 3 000 euro per månad (median) och yrkeshögskolestuderandena bedömer att startlönen blir 2 500 euro per månad. De uppskattade lönerna motsvarar de typiska startlönerna med branschvisa variationer.

Abstract – Key results of Finnish Eurostudent VI survey

Students' backgrounds

- The educational backgrounds of the parents of higher education students were determined according to the parent with the higher level of educational attainment. One in five higher education students (20%) has at least one parent with a university Master's degree. The proportion of parents holding, at most, a vocational qualification or a general upper secondary matriculation examination certificate stands at 29%. Students with at least one parent holding a Master's, Licentiate's or Doctor's degree account for 38% of those enrolled at universities and 21% of those studying at universities of applied sciences.
- Among all students, approximately one in six (16%) has one or more children. Those with children account for 21% of students at universities of applied sciences and 13% of university students. Among students 30 years old or older, the proportion of those with children stands at 42%. Of students with children, 66% consider themselves to be full-time students. The total (median) expenditure of students with children is double the spending of students without children.

Factors influencing the start of studies

- Two out of three students (67%) were in paid employment prior to starting higher education.
- On average, one in five students (20%) participated in a preparatory course when applying to a higher education institution.

Progress of studies

- Almost a third (31%) of higher education students have applied to their higher education institution for recognition of their prior learning or learning acquired elsewhere. Just over half (57%) of applicants were credited for all or almost all of the attainments submitted, while a total of 83% were credited for at least half of their attainments.
- Twenty-seven per cent of students felt that recognition of prior learning or learning acquired elsewhere had expedited their studies.
- One in five students (22%) reported that at least half of the studies that they had completed at the time of the survey had included e-learning. Students at universities of applied sciences had access to a broader range of e-learning options than university students.
- The proportions of higher education students self-identifying as full-time students and part-time students stand at 86% and 14%, respectively. The majority (83%) of part-time students are in paid employment. Of full-time students, 86% spend more than 20 hours a week studying, while the majority (78%) of part-time students do paid work for more than 20 hours a week. Fifty-three per cent of working students report that their employment is very or somewhat closely linked to the content of their degree programme.
- On average, students spend 33 hours a week on studies (median). Working students spend 29 hours a week studying. Students with children spend an average of 30 hours a week studying. Working students with children spend an average of 22 hours a week on studies. The average amount of time spent studying among those students who have children and work full-time (more than 30 hours a week) is 17 hours a week.
- Among higher education students, 63% perceive that they have progressed in their studies in keeping with their goals, whereas another 29% feel that they have fallen behind their own goals. Predominant reasons for slow progress included securing subsistence, personal attitudes towards studies and demanding studies. Students spending more than 20 hours a week studying consider that they are successfully keeping up with their self-defined goals; 68% report that they are meeting their goals.
- Forty-five per cent of higher education students would like to spend more time on independent study. Half were satisfied with the amount of teaching, whereas only a few wanted to spend less time studying. Working students, in particular those

working more than 30 hours a week, would especially like to have more time for studies.

- As part of this survey, students assessed their level of satisfaction with various study-related aspects. Students were most satisfied with their learning environments, such as teaching facilities, buildings, libraries and computers; as many as 82% were satisfied with these. The proportions of students satisfied with the quality of education and the content of education stood at 76% and 71%, respectively. The majority (71%) of higher education students would recommend their current primary degree programme, while 75% of students feel that higher education studies suit them. Two out of three (67%) have always known that they would apply for higher education.

Students' subsistence

- According to the survey, the median monthly income of all higher education students with some income amounted to EUR 1,097. Income recipients also include adult students. The monthly income of students living alone amounts to EUR 970.
- The average monthly expenditure of all students reporting expenditure amounts to EUR 904 (median). Students with children spend an average of EUR 1,640 per month (median). The least amount of money per month is spent by foreign students, with an average of EUR 867 per month (median). The single largest item of expenditure is accommodation.
- The proportions of students with some and plenty of difficulties making ends meet stood at 29% and 19%, respectively.

Student mobility

- Thirteen per cent of higher education students have taken a period of mobility abroad. Another 23% have not yet enrolled, but would like to go on a period of student exchange abroad. The average period spent on a student exchange programme is five months (median). Student exchanges are most commonly organised through the Erasmus exchange programme (54%).
- The most important source of funding for those studying abroad is a study grant or a student loan. This was the primary source of funding for a period of study abroad for 48% of those who had studied abroad. One in four students (24%) finances their mobility period with income or savings from previous employment.

Students' expectations for the future

- Three out of four Finnish higher education students (73%) look to their future with confidence. Two thirds (63%) estimate that the employment outlook in their own field is good. Those who expected to find employment as soon as within a year of graduation accounted for 71% of all students.
- Students estimated that their gross salary within a year of graduation would amount to EUR 2,600 per month (median). University students estimate their future starting salary to be EUR 3,000 per month (median), whereas the figure for students at universities of applied sciences is EUR 2,500 per month. The estimates are in line with typical starting salary levels with field-specific variations.

Liite. EUROSTUDENT VI kyselylomake

1.0 Opiskeletko aktiivisesti tällä lukukaudella Suomessa?

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Kyllä, suomalaisessa yliopistossa
- ☐ Kyllä, suomalaisessa ammattikorkeakoulussa
- ☐ Ei, opiskelen tilapäisesti ulkomaisessa korkeakoulussa Suomen ulkopuolella (esim. Erasmus-ohjelmassa)
- ☐ Ei, pidän tällä hetkellä taukoa opiskelusta (virallisesti tai epävirallisesti)
- ☐ Ei, olen keskeyttänyt opinnot
- ☐ En, olen jo valmistunut

jos 1.0=EI > loppu

1.4 Mitä tutkintoa suoritat parhaillaan?

Jos opiskelet useampaa samanaikaista korkeakoulututkintoa, vastaa pääasiallisten opintojesi mukaan kaikissa kyselylomakkeen kohdissa.

Pääasialliset opinnot=Ne korkeakouluopinnot joissa olet viimeksi tehnyt opintosuorituksia.

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Alempi korkeakoulututkinto yliopistossa
- ☐ Ylempi korkeakoulututkinto yliopistossa
- ☐ Ammattikorkeakoulututkinto
- ☐ Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- ☐ Lisensiaatin/tohtorin tutkinto

Jos 1.4=5 > loppu

1.5 Kumpi seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä opiskelutilannettasi?

- ☐ Olen päätoiminen opiskelija
- ☐ Olen sivutoiminen opiskelija

1.3

Jos 1.4=3,4

Valitse seuraavista ammattikorkeakoulu, jossa opiskelet:

Jos opiskelet useammassa oppilaitoksessa, vastaa pääasiallisten opintojesi mukaan (viimeisin joista olet tehnyt suorituksia).

Jos 1.4=1,2

Valitse seuraavista yliopisto, jossa opiskelet:

Jos opiskelet useammassa oppilaitoksessa, vastaa pääasiallisten opintojesi mukaan (viimeisin joista olet tehnyt suorituksia).

Millä paikkakunnalla oppilaitoksesi sijaitsee?

1.6

Jos 1.4=3,4

Mitä alaa opiskelet?

Humanistinen ja kasvatusala

Kulttuuriala

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala

Luonnontieteiden ala

Tekniikan ja liikenteen ala

Luonnonvara- ja ympäristöala

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala

Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Jos 1.4=1,2

Mitä alaa opiskelet?

Eläinlääketieteellinen ala

Farmasian ala

Hammaslääketieteen ala

Humanistinen ala

Kasvatustieteellinen ala

Kauppatieteellinen ala

Kuvataiteen ala

Liikuntatieteellinen ala

Luonnontieteellinen ala

Lääketieteellinen ala

Maatalous-metsätieteellinen ala

Musiikin ala

Oikeustieteellinen ala

Psykologian ala

Taideteollinen ala

Tanssiala
Teatteriala
Teknillistieteellinen ala
Teologian ala
Terveystieteiden ala
Yhteiskuntatieteellinen ala

Jos 1.4=2,4

1.7 Missä maassa suoritit loppuun alemman tutkinnon (esim. kandidaatintutkinnon), jonka pohjalta jatkat nyt ylempää korkeakoulututkintoa?

Suomessa
Muualla
En ole suorittanut alempaa korkeakoulututkintoa

Jos 1.7=2

Missä maassa suoritit loppuun alemman tutkinnon?

Jos 1.7=1,2

1.8 Kuinka pian edellisen tutkinnon suorittamisen jälkeen aloit suorittaa tämänhetkistä ylempää korkeakoulututkintoa? (Tarkoitetaan esim. kandidaatin tutkinnon ja maisterin tutkinnon välinen aika, AMK-tutkinnon ja ylemmän AMK-tutkinnon välinen aika)

Alle vuoden kuluessa
Vuoden – kahden kuluessa
Yli kaksi vuotta edellisen tutkinnon jälkeen

1.9. Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin seikkoihin nykyisessä (pääasiallisessa) koulutusohjelmassasi?

Hyvin tyytyväinen – Melko tyytyväinen – En tyytyväinen enkä tyytymätön –
Melko tyytymätön – Hyvin tyytymätön

- a. Opetuksen laatu
- b. Opintojen ja aikataulujen järjestelyt
- c. Opiskeluympäristö (esim. kirjasto, tietokoneet, rakennukset, opetustilat)
- fi_d. Kurssivalikoiman laajuus
- fi_e. Korkeakoulun hallinto henkilökunnan asenne opiskelijoita kohtaan
- fi_f. Opetushenkilöstön asenne opiskelijoita kohtaan
- fi_g. Opinto-ohjaus
- fi_h. Koulutuksen sisältö

FI_1 Miten suureen osaan nyt suorittamiasi opintoja on sisältynyt verkko-opetusta?

yksittäisissä opinnoissa

alle puolessa

yli puolessa

lähes kaikissa opinnoissa

En osaa sanoa

**FI_2 Arvioi, kuinka pitkän ajan olet aktiivisesti kaiken kaikkiaan opiskellut korkea-
koulussa siinä vaiheessa, kun valmistut.** Poislukien esim. äitiyslomat, työssäolojaksot,
asevelvollisuus ym.

vuotta ja kuukautta

Opiskeluaikasi aloituksesta valmistumiseen noin _____

1.10 Aiotko jatkaa korkeakouluopintoja nykyisten opintojesi jälkeen?

Kyllä. Aion jatkaa opintojani vuoden kuluessa siitä kun olen päättänyt nykyiset opintoni

Kyllä. Aion jatkaa opintojani, kun yli vuosi on kulunut nykyisten opintojeni loppuun
saattamisesta

En aio jatkaa opiskelua.

En tiedä vielä

Jos 1.0=1,2

1.11 Missä aiot jatkaa opintojasi nykyisten opintojesi jälkeen:

Suomessa

Ulkomailla

En tiedä vielä

Jos 1.11=2

Missä maassa aiot jatkaa opintojasi nykyisten opintojesi jälkeen?

1.12 Kun ajattelet nykyisen (pääasiallisen) koulutusohjelmasi tuottamaa osaamista:

Millaisiksi arvioisit valmiutesi työmarkkinoilla, kun valmistut nykyisestä koulutusohjelmastasi?

Erittäin hyvät – Melko hyvät – Eivät hyvät eivätkä huonot – Melko huonot –

Erittäin huonot – En osaa sanoa

a. Suomessa

b. Kansainvälisesti

**FI3 Paljonko uskot saavasi palkkaa bruttona (ennen verojen vähentämistä)
vuoden kuluttua valmistumisestasi?**

euroa kuukaudessa

Arvio kuukausipalkasta _____

FI4 Miten hyvin seuraavat väittämät vastaavat omaa mielipidettäsi?

Valitse kaikista kohdista sinulle sopivin vaihtoehto.

Täysin samaa mieltä – Samaa mieltä – Ei samaa eikä eri mieltä – Eri mieltä – Täysin eri mieltä

- a. Suhtaudun luottavaisesti tulevaisuuteeni
- b. Valitsemallani alalla on tulevaisuudessa hyvä työllisyystilanne
- c. Uskon työllistyväni vuoden sisällä valmistumisestani
- d. Minulla on hyvät mahdollisuudet työllistyä omalle koulutusalueelle vuoden sisällä valmistumisestani
- e. Uskon saavani koulutustasoa vastaavaa työtä kolmen vuoden sisällä valmistumisestani
- f. Uskon kokevani työttömyyttä vuoden sisällä valmistumisestani
- g. Lykkään valmistumista tarkoituksella
- h. Jos en valmistuttuani löydä Suomesta mieleistäni työpaikkaa, lähdän ulkomaille työnhakuun

1.13 Entä mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Valitse kaikista kohdista sinulle sopivin vaihtoehto.

Täysin samaa mieltä – Samaa mieltä – Ei samaa eikä eri mieltä – Eri mieltä – Täysin eri mieltä

- a. Opettajani innostavat minua
- b. Olen aina tiennyt, että alkaisin jonakin päivänä opiskella korkeakoulussa
- c. Suosittelen nykyistä (pääasiallista) koulutusohjelmaani
- d. Tiesin alusta asti, mitä minulta vaaditaan nykyisessä (pääasiallisessa) koulutusohjelmassani
- e. Minusta tuntuu usein, että korkeakouluopiskelu ei sovi minulle
- f. Opettajat välittävät siitä, miten edistyn opinnoissani
- g. Joskus mietin, oliko opiskelu oikea valinta

2.0 Onko sinulla toisen asteen tutkinto (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto)?

Kyllä, suoritin sen Suomessa

Kyllä, suoritin sen ulkomailla

Ei ole

Jos 2.0=1,2

2.1 Suorittiko toiseen asteen tutkintosi nuorille suunnatussa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa?

Kyllä, lukiossa

Kyllä, ammatillisessa koulutuksessa

Ei, suoritin sen muulla tavoin (esim. aikuislukio, aikuisille suunnatut ammatilliset opinnot, oppisopimus)

Jos 2.0=3

2.2 Missä olet viimeksi käynyt koulua:

Suomessa

Ulkomailla

Jos 2.0=1,2

2.3 Kuinka pian toisen asteen opintojesi lopettamisen jälkeen aloitit korkeakouluopinnot ensimmäistä kertaa?

Toisen asteen opinnot=lukio, ammatilliset opinnot

Mikäli olet opiskellut useammassa toisen asteen koulutusohjelmassa, laske aika ensimmäisen koulutusohjelman päättämisestä lähtien, (riippumatta siitä saitko tutkinnon valmiiksi). Mikäli olet aloittanut useammat korkeakouluopinnot Suomessa tai ulkomailla, laske aika ensimmäisten korkeakouluopintojesi aloittamiseen.

vuoden kuluessa

1–2 vuoden kuluttua

yli kahden vuoden kuluttua

FI5 Valitse viimeksi suorittamasi tutkinto tai oppimäärä:

Ylioppilastutkinto tai lukion oppimäärä

Ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto

Kaksoistutkinto (ammatillinen tutkinto ja ylioppilastutkinto samanaikaisesti suoritettuna)

Ammattikorkeakoulututkinto

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Alempi korkeakoulututkinto yliopistosta

Ylempi korkeakoulututkinto yliopistosta

Lisensiaatin tai tohtorin tutkinto

Ulkomainen tutkinto

Muu tutkinto (esim. opistoasteen tutkinto)

2.4 Milloin pääsit ensimmäisen kerran sisään korkeakouluun?

Vuosi ja kuukausi

2.5 Milloin aloitit nykyisessä (pääasiallisessa) koulutusohjelmassasi?

Vuosi ja kuukausi

2.6 Luettiinko koulutusjärjestelmän ulkopuolella hankkimasi osaaminen/kokemus hyväksesi koulutusohjelmassasi tai siihen pyrkiessäsi?

Ota huomioon työkokemuksesi, kurssit, itseopiskelu, vapaaehtoistyö tms., joka luettiin hyväksesi koulutusohjelmassasi tai sisäänpääsyssä (vapautus kursseista tai kokeista tms.).

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Kyllä, sisäänpääsyssä ensimmäisiin korkeakouluopintoihini Suomessa

Kyllä, nykyisessä (pääasiallisessa) koulutusohjelmassani (esim. opintopisteinä, harjoittelun korvaamisena)

Ei

FI6 Oletko hakenut aiemmin ja/tai muualla hankitulle osaamisellesi tunnustamista korkeakoulussa?

(muissa opinnoissa, ulkomailla, työelämässä tai harrastuksissa saavutettua osaamista)

Kyllä Ei En osaa sanoa

Jos FI6=1

FI7 Millä tavoin hankitun osaamisen tunnustamisesta oli kyse?

Voit valita useita

Muualla tehdyistä opinnoista ja/tai harjoittelusta kotimaassa

Muualla tehdyistä opinnoista ja/tai harjoittelusta ulkomailla

Palkkatyössä hankitusta osaamisesta

Muusta osaamisesta (esim. harrastukset, järjestötoiminta)

Jos FI6=1

FI8 Mikä vaihtoehto parhaiten kuvaa aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen lopputulosta kannaltasi?

Sain hyväksiluettua/tunnustettua kaiken tai lähes kaiken hakemastani

Sain hyväksiluettua/tunnustettua noin kolme neljäsosaa hakemastani

Sain hyväksiluettua/tunnustettua puolet hakemastani

Sain hyväksiluettua/tunnustettua neljäsosan hakemastani tai vähemmän

FI9 Oletko osallistunut valmennuskurssille?

Kyllä En ole

2.7 Olitko ansiotyössä ennen kuin aloitit korkeakouluopinnot ensimmäistä kertaa?

Laske mukaan myös oppisopimus tai palkallinen harjoittelu.

Asepalvelusta tai siviilipalvelusta ei lasketa ansiotyöksi.

Kyllä, työskentelin säännöllisesti vähintään 20 tuntia viikossa vähintään yhden vuoden ajan.

Kyllä, työskentelin säännöllisesti alle 20 tuntia viikossa vähintään yhden vuoden ajan.

Kyllä, olin ansiotyössä alle vuoden.

En ollut ansiotyössä ennen korkeakouluopintojani.

2.8 Oletko missään vaiheessa (virallisesti tai epävirallisesti) keskeyttänyt opintosi nykyisessä (pääasiallisessa) koulutusohjelmassasi vähintään kahdeksi perättäiseksi lukukaudeksi?

Kyllä En

2.9 Miksi keskeytit opintosi vähintään kahdeksi perättäiseksi lukukaudeksi nykyisen (pääasiallisen) koulutusohjelmasi aikana?

Voit valita useita

Talousvaikeudet

Perhesyyt (raskaus, lastenhoito, vanhemmista huolehtiminen tms.)

Työhön liittyvät syyt

Terveydelliset syyt

Motivaation puute

Muut syyt, esimerkiksi asepalvelus

3.0 Missä asut lukukauden aikana (maanantaista perjantaihin)?

Asun yksin omassa taloudessani (tai soluasunnossa)

Asun yhteistaloudessa tai "kimppakämpässä"

Asun puolison kanssa (avo- tai avioliitossa /rekisteröidyssä parisuhteessa)

Asun yksin lapsen/lasten kanssa

Asun puolison ja lapsen/lasten kanssa

Asun vanhempieni tai sukulaisteni luona

Muuten, miten? _____

3.1 Mikä on asumismuotosi?

Vuokralla opiskelija-asunnossa

Vuokralla muuten kuin opiskelija-asunnossa (vapaiden markkinoiden, kaupungin tms.

vuokra-asunto; yksin tai muiden kanssa)

Itse omistamassani (tai yhdessä puolison kanssa omistamassamme) asunnossa

Vanhempien, sukulaisten tai puolison omistamassa asunnossa

Asumisoikeus- tai osaomistusasunnossa

Muuten, miten? _____

Jos 3.1=1

3.2 Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin seikkoihin nykyisessä asunnossasi?

Erittäin tyytyväinen – Melko tyytyväinen – En tyytyväinen enkä tyytymätön –

Melko tyytymätön – Erittäin tyytymätön

Hinta

Sijainti

Yleiskunto

Matkustusaika asunnolta korkeakoululle

FI10 Saatko suomalaista opintotukea (opintoraha ja/tai asumislisä) tällä kevätlukukaudella?

Kyllä

En

3.3 Arvioi kuukausittain käytettävissäsi olevat keskimääräiset tulosi lukukauden aikana seuraavan ryhmittelyn mukaisesti.

"Käytettävissäsi oleva" tarkoittaa mistä tahansa saamaasi rahaa, joka on tarkoitettu kuukausimenoihisi. Merkitse "0", jos et ole saanut tuloja kyseiseltä taholta.

€ kuukaudessa keskimäärin

Puolison tuki
 Vanhempien tai sukulaisten tuki
 Opintoraha (suomalainen)
 Opintotuen asumislisä
 Yleinen asumistuki
 Opintolaina
 Korkeakoulun myöntämä stipendi tai apuraha
 Opintotuki tai laina tai avustus Suomen ulkopuolelta (omasta maastasi, Euroopan unionista tms.)
 Palkkatulot tämänhetkisestä ansiotyöstä
 Palkkatulot aikaisemmista työpaikoista (kesätyö tms.) - vain rahasumma jonka otat käyttöösi kuukauden aikana
 Muut sosiaaliturvaetuudet (esim. lapsilisä)
 Toimeentulotuki
 Muut tulonlähteet, joita ei tarvitse maksaa takaisin (pääomatulot, omaisuuden myynti, muut säästöt, satunnaiset myyntitulot, lahjat)
 Muut lainat (pankkilainat, pikavipit, lainat ystäviltä..)

3.4 Miten paljon rahaa käytät kuukaudessa keskimäärin seuraaviin menoihin kuluvalle lukukaudella?

Luettele menosi (ilman sellaisia eriä kuin vapaa-ajan matkat, uusi pyykinpesukone, tms.).

Ellei toisin pyydetä, luettele vain omat menosi (ei perheesi/puolisosi menoja).

Laita "0" siihen kohtaan, josta ei menoja.

"Muut maksavat puolestani": Vanhempiesi, puolisesi, työnantajasi tai muiden suoraan maksamat menot (esim. vanhempiesi maksama vuokra)

a. Elinkustannukset kuukaudessa € / kk keskimäärin

Maksan itse Vanhemmat/ puoliso/ muut maksavat puolestani

Asuminen (vuokra, lainanlyhennys, yhtiövastike, sähkö-, vesimaksu ym.)

Ruoka

Liikennevälineet, matkustaminen (ei ulkomaan)

Puhelinlasku, tietotekniikka ja internet

Terveyskulut (lääkkeet, terveyspalvelut, tapaturma- ja sairausvakuutukset)

Lastenhoito, päiväkotimaksut jne.

Velan ja lainan maksu (lukuun ottamatta asuntolainaa)

Harrastukset ja vapaa-aika

Muut säännölliset elinkustannukset (vaatteet, hygienia, tupakka, lemmikit, vakuutus lukuunottamatta sairausvakuutusta)

b. Opiskeluun liittyvät kulut lukukaudessa (€ keskimäärin)

Maksan itse Vanhemmat/ puoliso/ muut maksavat puolestani

Lukukausimaksut, hallinnolliset maksut

Ylioppilaskunnan tai opiskelijakunnan (AMK) jäsenmaksu (vuodessa)
 Opiskeluvälineet (esim. kirjat, kopiointi, DVD:t, opintoretket)
 Muut opiskelukulut (yksityisopetus, lisäkurssit tms.)

3.5 Miten paljon sinulla on taloudellisia vaikeuksia tällä hetkellä?

Erittäin paljon vaikeuksia
 Melko paljon vaikeuksia
 Jonkin verran vaikeuksia
 Melko vähän vaikeuksia
 Ei lainkaan vaikeuksia

FI11 Oletko joutunut rajoittamaan opintotukikuukausien käyttöä (esimerkiksi palaut- tanut tai perunut tukea) nykyisten opintojesi aikana?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

En ole rajoittanut
 Kyllä, opintotuen tulorajojen vuoksi
 Kyllä, opintosuoritusvaatimusten vuoksi (5 op/kk ja 20op/lukuvuosi)
 Kyllä, jotta tukiaika riittäisi tutkinnon suorittamiseen
 Kyllä, koska en ole oikeutettu suomalaiseen opintotukeen
 Kyllä, muista syistä

FI14 Oletko nostanut opintolainaa tämän lukuvuoden aikana?

Kyllä Suomesta Kyllä ulkomailta En

FI12 Aiotko ottaa tai oletko ottanut opintolainaa nykyisten korkeakouluopintojesi aikana?

Kyllä En En tiedä vielä

Jos FI12=1

FI13 Arvioi paljonko aiot kaikkiaan ottaa opintolainaa nykyisten korkeakouluopintojesi aikana?

Laske mukaan jo mahdollinen nostamasi laina ja se jonka olet aikeissa vielä ottaa

EUR Lainamäärä yhteensä _____

Jos FI12=1

FI14 Mitkä seuraavista syistä ovat vaikuttaneet siihen, että olet nostanut opintolainaa:

Voit valita useita
 Opintolainan matala korkotaso
 Opintolainan kohtuulliset takaisinmaksuehdot
 Opintolainan markkinointi
 Opintolainavähennys tai opintolainahyvitys
 Oman alan kohtuulliset työllisyysnäköymät

Toimeentulon kannalta välttämättömien juoksevien menojen rahoittaminen
 Yllättävien menojen rahoittaminen
 Opintorahan ja asumislisän riittämättömyys
 Omien työtulojen vähäisyys
 Perheen taloudellisen tuen vähäisyys

Jos FI14=4

FI15 Mainitsit, että opintolainavähennys tai opintolainahyvitys vaikutti siihen, että nostit opintolainaa.

Mikä seuraavista vaikutti opintolainasi nostamiseen?

Mahdollisuus saada opintolainahyvitys (koskee 1.8.2014 tai sen jälkeen opintonsa ensimmäisen kerran aloittaneita)

Mahdollisuus saada opintolainavähennys (koskee 1.8.2005 lähtien, mutta ENNEN 1.8.2014 korkeakouluopintonsa ensimmäisen kerran aloittaneita)

Minulla ei ole oikeutta opintolainavähennykseen tai opintolainahyvitykseen, (esim. koska olen aloittanut opintoni ENNEN 1.8.2005)

3.6 Käytkö ansiotyössä tämän kevätlukukauden aikana?

Myös palkallinen harjoittelu lasketaan mukaan.

Kyllä, käyn töissä koko kevätlukukauden

Kyllä, käyn töissä silloin tällöin kevätlukukauden aikana

En käy töissä tämän kevätlukukauden aikana

Jos 3.6=1,2

3.7 Kuinka monta tuntia viikossa käytät keskimäärin ansiotyöhön tämän lukukauden aikana? Tuntia viikossa

Ansiotyö _____

FI17 Ovatko opintosi edenneet omien tavoitteidesi mukaisesti?

Kyllä, opintoni ovat edenneet tavoitteideni mukaisesti

Opintoni ovat edenneet tavoitteitani nopeammin

Opintoni ovat edenneet tavoitteitani hitaammin

FI18 Miten seuraavat tekijät ovat vaikuttaneet opintojesi etenemiseen?

Hidasti – Ei vaikutusta – Nopeutti – En osaa sanoa

a. Lukujärjestys tai opintosuunnitelma

b. Opinto-ohjaus

c. Omat opiskelutaidot

d. Opiskelumateriaalien tai -välineiden saatavuus

e. Opetus (luennot, seminaarit ym.)

f. Opintojen vaativuus

- g. Työllistymisodotukset
- h. Oma asenne tai motivaatio opiskeluun
- i. Toimeentulon järjestäminen
- j. Terveystila
- k. Sosiaaliset suhteet
- l. Aktiivisuus opiskelija- tai nuorisjärjestöissä tms.
- m. Aiemmin hankitun osaamisen hyväksilukeminen

3.8 Missä määrin olet samaa mieltä seuraavien väittämien kanssa?

Vastaa koskien tätä kevätlukukautta.

Täysin samaa mieltä – Jokseenkin samaa mieltä – En samaa enkä eri mieltä – Jokseenkin eri mieltä – Täysin eri mieltä

- a. Käyn töissä rahoittaakseni elämiseni
- b. Käyn töissä saadakseni työkokemusta
- c. Ilman ansiotyötä minulla ei olisi varaa opiskella
- d. Käyn töissä, koska minun on tuettava taloudellisesti muita (lapsia, puolisoa, vanhempia ym.)

Jos 3.6=1,2

3.9 Miten läheisesti ansiotyösi liittyy koulutusohjelmasi sisältöön?

Vastaa koskien ansiotyötäsi tällä kevätlukukaudella.

- Hyvin läheisesti
- Melko läheisesti
- Jonkin verran
- Melko vähän
- Ei lainkaan

Jos 3.6=1,2

3.10 Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä tilannettasi?

- Olen ensisijaisesti opiskelija ja teen töitä opiskeluni ohessa
- Olen ensisijaisesti ansiotyössä ja opiskelen ansiotyöni ohessa

3.11 Kuinka monta tuntia viikossa käytät yleensä aikaa ohjattuun opiskeluun ja itsenäiseen opiskeluun viikoittain tällä kevätlukukaudella?

Yritä muistella, kuinka monta tuntia käytät aikaa päivittäin opiskeluun viikonloppu mukaan lukien. Merkitse "0" kohtaan, jolloin et käytä tavallisesti aikaa kyseiseen toimintaan. Jos opetusta ei ole viikoittain (esim. kahdeksan tunnin seminaari, joka järjestetään kolmena päivänä/lukukausi), jaa aika kaikkien viikonpäivien kesken. (60 min=1 tuntia)

- a. Ohjattu opiskelu (luennot, oppitunnit, seminaarit, harjoittelu, laboratoriotyöskentely, tentit, kokeet tms.)
- b. Itsenäinen opiskelu (valmistautuminen, lukeminen, kirjalliset tehtävät tms.)

3.12 Tarkastele opiskeluun ja ansiotyöhön käyttämäsi aikaa tällä kevätlukukaudella. Haluaisitko käyttää enemmän, saman verran vai vähemmän aikaa seuraaviin asioihin?

Jos et ole tällä hetkellä ansiotyössä: merkitse, haluaisitko käyttää yhtä paljon (=ei lainkaan) tai enemmän (jonkin verran) aikaa ansiotyöhön.

Haluaisin käyttää vähemmän aikaa – Haluan käyttää yhtä paljon aikaa kuin nyt – Haluaisin käyttää enemmän aikaa

- a. Aikaa ohjattuun opiskeluun
- b. Aikaa omatoimiseen opiskeluun
- c. Aikaa ansiotyöhön

3.13 Oletko tehnyt ansiotyötä kesällä tai muina loma-aikoina viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

Myös palkallinen harjoittelu lasketaan mukaan.

Kyllä En ole

4.0 Oletko suorittanut opintoihisi liittyvän jakson ulkomailla sen jälkeen kun aloitit suomalaiset korkeakouluopinnot?

Mainitse vain lyhytkestoinen opiskelu Suomen ulkopuolella, ei kokonaisia koulutusohjelmia.

Kyllä olen

En, mutta olen aikeissa lähteä

En, enkä ole aikeissa lähteä

Jos 4.0=2

4.1 Kumpi väitteistä kuvaa parhaiten nykyistä tilannettasi?

Olen jo tehnyt järjestelyjä ulkomaan jaksoa varten

En ole vielä tehnyt järjestelyjä, mutta olen aikeissa lähteä

Jos 4.0=1

4.2 Mitä tutkintoa olit suorittamassa Suomessa, kun olit ulkomaanjaksolla?

Jos olet opiskellut ulkomailla useammin kuin kerran, anna tiedot viimeisimmästä ulkomaan-opiskelustasi. Voit valita useita.

Alempi korkeakoulututkinto yliopistossa

Ylempi korkeakoulututkinto yliopistossa

Ammattikorkeakoulututkinto

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Lisensiaatin/tohtorin tutkinto

Jos 4.0=1

4.3 Missä maassa olit ulkomaan jaksolla viimeksi ja miten pitkään?

Kesto kuukausina Maan nimi (nykyinen)

Jos 4.0=1

4.4 Hyväksyttiin ulkomailla suorittamasi opintosuoritukset ja arvosanat osaksi tutkintoasi Suomessa?

Kyllä, kaikki opintopisteet hyväksyttiin

Kyllä, vain osa hyväksyttiin

Ei, opintopisteitä ei hyväksytty

En suorittanut opintopisteitä ulkomailla

En tiedä (vielä)

En ollut aikonutkaan saada hyväksiluettavia opintopisteitä

Jos 4.0=1

4.5 Minkä ohjelman kautta ulkomaanjaksosi järjestyi?

EU-ohjelma (esim. Erasmus.)

Muu ohjelma

Itsenäisesti, muun kuin vaihto-ohjelman kautta

Jos 4.0=1

4.6 Mitä seuraavista rahoitusmuodoista käytit ulkomaanjaksoasi varten?

Mikä näistä oli pääasiallinen rahoitusmuoto?

Huomioi kaikki ulkomaanopiskelun kustannukset (kuten matkakulut kohdemaahan ja oppilaitoksen lukukausi- ja ilmoittautumismaksut).

Vanhempien/sukulaisten/puolison tuki

Tulot aiemmasta ansiotyöstä tai omat säästöt

Palkkatulot ulkomailla opintojen ohella tehdystä työstä

Kohdemaan opintotuki/laina

Lähtömaan opintotuki/laina

Lähtömaan stipendi/laina ulkomaan opintoja varten

EU-apuraha tai laina

Rahoitus yrityksiltä tai järjestöiltä

Kansalaisjärjestöjen myöntämä rahoitus

4.7 Missä määrin seuraavat seikat vaikeuttavat mielestäsi opiskeluja ulkomailla?

Jos olet ollut ulkomaanjaksolla, vastaa kokemustesi pohjalta. Jos et ole (vielä) opiskellut ulkomailla, kuvaile missä määrin seuraavat tekijät estävät sinua tällä hetkellä lähtemästä. Vaikeuttaa erittäin paljon – melko paljon – jonkin verran – vähän – ei lainkaan

a. Riittämätön vieraan kielen taito

b. Oman korkeakoulun antama puutteellinen tieto

c. Erossa olo puolisoista, lapsista tai ystävistä

d. Ylimääräiset taloudelliset kustannukset

e. Ansiotyön menettäminen

f. Motivaation puute

- g. Vähäinen hyöty opinnoille kotimaassa
- h. Vaikeudet sisällyttää ulkomaan opinnot suomalaisten opintojeni vaatimuksiini.
- i. Vaikeudet ulkomaisten opintosuoritusten hyväksymisessä
- j. Kohdemaan maahantulosäädöksiin liittyvät ongelmat (viisumi, oleskelulupa)
- k. Rajoitukset liikkuvuusohjelmiin pääsyssä (lähtö- tai kohdekorkeakoulu)
- l. Terveystilasi

4.8 Oletko suomalaisena korkeakouluopiskelijana ollut ulkomailla opintoihin liittyen seuraavista syistä:

Kyllä Ei

- a. Tekemässä tutkimusta tai opintomatalla
- b. Harjoittelussa/työharjoittelussa
- c. Summer schoolissa tai vastaavassa
- d. Kielikurssilla
- e. Muu opiskelu

Jos 4.8 = kyllä

4.9 Kuinka monta kuukautta olit? Missä maassa? Hyväksyttiinkö opintopisteesi Suomessa?

Jos olet ollut samantyyppisellä matkalla useammin, vastaa koskien viimeisintä kertaa.

5.0 Oletko syntynyt Suomessa?

Kyllä En

5.1 Onko äitisi/huoltajasi syntynyt Suomessa?

Kyllä Ei

5.3 Onko isäsi/huoltajasi syntynyt Suomessa?

Kyllä Ei

jos 5.0=e

Missä maassa olet syntynyt?

jos 5.1=e

Missä maassa äitisi (tai huoltajasi) on syntynyt?

jos 5.2=e

Missä maassa isäsi (tai huoltajasi) on syntynyt?

5.4 Äidinkielesi on/ovat?

5.5 Kuinka monessa kielessä (mukaan lukien äidinkielenä) arvioit kirjalliset ja suulliset taitosi (erittäin) hyväksi?

Yhdessä kielessä

Kahdessa kielessä

Kolmessa kielessä

Neljässä kielessä

Useammassa kuin neljässä kielessä

5.6 Onko sinulla lapsia?

Kyllä

Ei

Jos 5.6=1

5.7 Minkä ikäinen on nuorin lapsesi?

Jos lapsesi on alle 1-vuotias, merkitse 0

5.8 Onko sinulla fyysistä vammaa, vaivaa, toimintarajoitetta tai pitkäaikaisia terveysongelmia?

Pitkäaikainen terveysongelma tarkoittaa terveysongelmaa, joka on kestänyt tai joka todennäköisesti kestää vähintään 6 kuukautta. Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

Krooniset sairaudet

Mielenterveysongelmat

Liikuntavamma

Aistivamma (näkö tai kuulo)

Oppimisvaikeus (ADHD, lukihäiriö)

Muu pitkäaikainen terveysongelma, toimintarajoite tai vaiva

Ei mitään näistä

Jos 5.8=kyllä

5.9 Missä määrin mainitut terveyteen liittyvät ongelmat:

Huomattavasti – Melko paljon – Jonkin verran – Vähän – Ei lainkaan

a. estävät sinua tekemästä asioita joita ihmiset yleensä tekevät

b. haittaavat opintojasi

Jos 5.8=kyllä

5.11 Jos ajattelet sitä, millä tavoin vamma, vaiva, toimintarajoite tai muu pitkäaikainen terveysongelma rajoittaa opiskeluasi:

Arvioi missä määrin yhteiskunta ja oppilaitoksesi auttavat sinua selviytymään näistä rajoitteista?

1 Aivan riittävästi

2

3

4

5 Ei lainkaan riittävästi

En tarvitse tai halua tukea

Lopuksi vielä pari kysymystä perhetaustastasi.

Kysymykset koskevat äitiäsi ja isääsi, tai niitä henkilöitä jotka ovat olleet sinulle vanhempina, esimerkiksi huoltajat, isovanhemmat, isä- tai äitipuoli, kasvattivanhemmat jne.

6.0 Mikä on korkein koulutustaso, jonka isäsi ja äitisi ovat suorittaneet?

Äiti / Isä

Peruskoulu tai kansakoulu

Lukio

Ammatillinen tutkinto

Opistotutkinto

Alempi korkeakoulututkinto yliopistossa

Ylempi korkeakoulututkinto yliopistossa

AMK- tutkinto

Ylempi AMK- tutkinto

Lisensiaatin tai tohtorin tutkinto

En tiedä/ Ei koske minua

6.1 Kuinka hyvin toimeentulevia vanhempasi mielestäsi taloudellisesti ovat verrattuna muihin perheisiin? Jos vanhempasi tai huoltajasi eivät ole enää elossa, arvioi heidän viimeisin taloudellinen tilanteensa.

Erittäin hyvin toimeentulevia

Melko hyvin toimeentulevia

Ei hyvin eikä huonosti toimeentulevia

Melko huonosti toimeentulevia

Erittäin huonosti toimeentulevia

LISÄ Jos sinulla on mielessäsi vielä jotain tärkeää kyselyyn liittyvää, jonka haluaisit tuoda esille, voit kirjoittaa siitä tähän:

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Ministère de l'Éducation et de la Culture

eurostudent.eu
★★★★★★

ISBN: 978-952-263-501-3 (nid.)

ISBN: 978-952-263-500-6 (PDF)

ISSN: 1799-0343

ISSN: 1799-0351 (PDF)

